

OTDK-dolgozat

2025.

**BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
KERESKEDELMI, VENDÉGLÁTÓIPARI ÉS IDEGENFORGALMI KAR
KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS BA**

ÚT A FÁKHOZ

PATH TO THE TREES

Készítették:

Berki Dzsenifer Krisztina

Ruttner Benjámín Levente

Konzulens: Dr. Sólyom Andrea

Kézirat lezárásának dátuma: 2025. 01. 14.

Tartalomjegyzék

Jegyzékek	5
Táblázatjegyzék	5
Ábrajegyzék	5
1. Bevezetés	6
2. Elméleti háttér	7
2.1. Bevezetés	7
2.2. Nemzetközi kitekintések	7
2.2.1. Fenntarthatóság a vendéglátásban	7
2.2.2. Faültetési kezdeményezések	12
2.3. Magyarország és a faültetési kezdeményezés	16
3. Kutatásmódszertan	18
3.1. Mélyinterjúk elemzése	18
3.1.1. Pálma étterem	18
3.1.2. Sándor Imre faápoló	20
3.2. Kérdőív elemzése	21
3.2.1. Demográfiai adatok	22
3.2.2. Jövedelmi helyzet	24
3.2.3. Étterembe járási szokások	26
3.2.4. Környezetvédelemmel kapcsolatos kérdések	28
3.2.5. Faültetéssel kapcsolatos kérdések	30
3.2.6. Támogatottsági arány megváltozása magasabb jövedelmi helyzet esetén	32
3.2.7. Környezetvédelemmel kapcsolatos kérdések magasabb jövedelmi helyzet esetén	33
3.2.8. Faültetéssel kapcsolatos kérdések magasabb jövedelmi helyzet esetén	35
3.2.9. Környezetvédelmi edukáció	37
4. Empirikus kutatás eredményei	41
4.1. Releváns kérdések szétválogatása	41
4.2. Emberek csoportokra bontása a faültetési hajlandóságuk alapján	42
4.3. Vendéglátói létesítmény kiválasztása	43
4.4. Étterem bevétele a fizetési szokások alapján	44
4.5. Számolás	45
4.5.1. „Támogatók” havi költsége egy étteremben 1 főre lebontva	45
4.5.2. „Meggyőzhetőek” havi költsége egy étteremben 1 főre lebontva	47
4.5.3. „Nagy valószínűséggel nem támogatnák” havi költsége egy étteremben 1 főre lebontva	47
4.6. Étterem viszonyított havi bevétele a költségekből	48
4.7. Támogatások kiszámolása	49
4.7.1. „Támogatók” összes felár fizetésének egy havi összesítése	49
4.7.2. „Meggyőzhetőek” összes felár fizetésének egy havi összesítése	50

4.8.	Támogatásból befolyt összeg az alapjövedelemmel együtt	52
4.8.1.	Alap bevétel + „Támogatók”	52
4.8.2.	Alap bevétel + „Támogatók” + „Meggyőzhetők”	53
4.9.	Összes támogatás	53
5.	Összefoglalás	54
5.1.	Kutatási kérdés megválaszolása	54
5.2.	Kutatási válasz indoklása	54
5.3.	Konklúzió és javaslattétel	55
Irodalomjegyzék		56
Mellékletek		58

JEGYZÉKEK

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: Havonta egyszer járnak étterembe	46
---	----

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Mi az ön neve?	22
2. ábra: Életkor	23
3. ábra: Ön melyik vármegyében él?	23
4. ábra: Milyen település formán él?	24
5. ábra: Jövedelmi helyzet	25
6. ábra: Jövedelmi helyzet jellemzése	25
7. ábra: Milyen gyakran jár valamilyen vendéglátói létesítménybe?	26
8. ábra: Milyen típusú vendéglátói létesítményt részesít előnyben?	27
9. ábra: Ön mennyit szokott költeni átlagosan alkalmanként egy vendéglátói létesítményben?	28
10. ábra: Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket?	29
11. ábra: Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert?	30
12. ábra: Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést?	31
13. ábra: Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?	32
14. ábra: Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, változnának-e a környezetvédelmi/faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszai?	33
15. ábra: Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)	34
16. ábra: Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert? (Pl.: Támogatja a környezetvédelmi akciókat) (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)	35
17. ábra: Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)	36
18. ábra: Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)	37
19. ábra: Ön mennyire érzi magát edukátnak a környezetvédelemmel kapcsolatban?	38
20. ábra: Érdekelne-e önt egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom?	39
21. ábra: Csoportbontás támogatási mértékek szerint	43
22. ábra: Aránypár számítás 1.	50
23. ábra: Aránypár számítás 2.	52

1. BEVEZETÉS

A környezetvédelmi kezdeményezések egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, kiváltképp a faültetési projektek. Kutatásunkban arra a kérdésre keressük a választ, hogy milyen tényezők befolyásolják az emberek hajlandóságát egy vendéglátói létesítményben megvalósuló faültetési kezdeményezés támogatására és hogyan függ ez a demográfiai, jövedelmi helyzettől, valamint a környezetvédelmi tudatosságtól.

Ahogy azt mindannyian tudjuk az erdős területek elősegítik a jó minőségű talaj képződését, a levegő tisztulását és élőhelyet biztosítanak az ott élő állatoknak, valamint hozzájárulnak a mikroklima megőrzéséhez. Továbbá megszűrlik a csapadékvízből a szennyező anyagokat és megkötik a szén, illetve oxigént és szervesanyagot termelnek. (Bakó, 2018)

Releváns témának találjuk ezt kutatni, hiszen a mostanában mindenhol hallott környezetvédelemmel, mint kifejezéssel nem feltétlen tudnak mit kezdeni az emberek és lehet, hogy több megmozdulás lenne az ügy érdekében, ha nagyobb embertömeg értesülne és kapna útmutatást arról, hogy mit kéne tennie a környezetért, akár egy faültetési projekt keretein belül. Főleg napjainkban, amikor rengeteg erdőt vágnak ki a helyükről és a visszaültetésükkel már kevésbé foglalkoznak, ezzel is pusztítva a már ígyis hanyatló környezetet. (Keserű, 2024)

Az elméleti háttér követően dolgozatunkban egy kvalitatív kutatás keretein belül mélyinterjúkat végeztünk, melyben egy éttermet és egy faápolót kérdeztünk meg olyan információkról, amelyek a vizsgált kutatási kérdéseink szempontjából hasznosak és elősegítik a kutatásunk menetét. Ezt követően egy kvantitatív kutatást végeztünk, melyben készítettünk egy kérdőívet és ezen kérdőív kérdéseinek segítségével átfogóbb képet kaptunk a kitöltőink demográfiai adatairól, vendéglátói létesítménybe járási szokásaikról, továbbá arról is, hogy egy környezetvédelmi és faültetési kezdeményezést mennyire támogatnának és az ehhez kapcsolódó anyagi támogatás milyen tényezőktől függ. Végezetül a kvalitatív és a kvantitatív kutatásban kapott eredményeket összegeztük, valamint ezek segítségével megpróbáltuk megválaszolni a címadó kérdést, hogy mitől függ az emberek hajlandósága egy faültetési kezdeményezés támogatására egy vendéglátói létesítményben.

2. ELMÉLETI HÁTTÉR

2.1. BEVEZETÉS

A környezetvédelem alapjaiban véve egy elég tág témakör, éppen ezért olyan kutatásokat igyekeztünk válogatni, melyek kapcsolódnak az általunk választott témához. Leginkább külföldi forrásokat használtunk fel, hiszen magyar források tekintetében nem találtunk sok olyan szakirodalmat, amely a témánk szempontjából releváns lenne. Utánavéztünk többek között annak, hogy az éttermeknek milyen hatásai vannak a környezetre, milyen fenntarthatósági kezdeményezések vannak a világban, milyen vendéglátói létesítményekben található környezetvédelmi kezdeményezés és annak is, hogy hogyan érdemes felárat kialakítani egy étteremben. Ezekre a háttértudásokra szükségünk volt ahhoz, hogy releváns információkkal tudjuk alátámasztani a kutatásunkat.

2.2. NEMZETKÖZI KITEKINTÉSEK

Ebben a fejezetben olyan nemzetközi kutatásokat vizsgálunk és mutatunk be, amelyek reprezentálják az általunk kutatott témát vendéglátói, illetve faültetési projektek témakörön belül.

2.2.1. FENNTARTHATÓSÁG A VENDÉGLÁTÁSBAN

Az alábbiakban olyan kutatásokat fogunk bemutatni, amelyek vizsgálják a vendéglátói létesítmények környezetre gyakorolt hatásait, ezen belül olyan tényezőket, melyekkel ezek a létesítmények csökkenteni tudják a hulladékok és károsanyag kibocsátás mértékét. Szó lesz továbbá arról is, hogy egy kávévállalatnál hogyan is néz ki egy környezetvédelmi projekt, illetve arról is, hogy egy éttermi felár esetén milyen módszert kell használnunk ahhoz, hogy a kezdeményezéseket a lehető legtöbbször támogassák anyagilag is.

A nem megfelelően irányított éttermek hatása a környezetre

Elmondható, hogy a vendéglátóiparok hatalmas mennyiségű természeti erőforrásokat használnak fel a működésük során. Az itt felhalmozódott hulladékok mértéke exponenciálisan növekszik, melynek fő alkotóelemei az élelmiszerek és a műanyagok. Az üvegházhatású gázok 25-

30%-a is az élelmiszer termelésből és fogyasztásból származik. Egy 2021-es Európai Uniószámítás szerint lakosonként 12 kilogramm élelmiszerhulladék keletkezik. Az éttermek mindemellett a legnagyobb víz- és energiafogyasztók is. Elmondható tehát, hogy ha az ilyen típusú létesítmények nem megfelelő irányítás alatt vannak, akkor elég rombolóak tudnak lenni a környezetre és a klímaváltozásra (Renfors & Wendt, 2024).

Élelmiszerhulladék kezelése az éttermekben

Ahhoz, hogy átfogóbb képet kapjunk az éttermi élelmiszerhulladék kezeléséről, a Restaurant Food Waste Map-et, azaz az étteremipar számára létrehozott hulladéktérképet tanulmányoztuk (Principato, et al., 2021).

Ez három fő szakaszban azonosítja az élelmiszer hulladék keletkezésének lépéseit:

1. Konyhai hulladék
2. Kiszolgálási hulladék
3. Fogyasztói hulladék.

A hulladéktérkép a hulladékgazdálkodási hierarchiára épít, mely szerint a hulladékkezelés prioritásai a következők: megelőzés, csökkentés és újra felhasználás. A kutatásban az élelmiszerhulladékot a különböző kategóriákban így vizsgálták:

1. Konyhai hulladék

Ez a fázis a konyhában keletkezett hulladékot foglalja magába, melyek többet között a túltermelés, az alapanyagok előkészítése és a romlandó termékek elévüléséből ered. Ezen a szinten nagyon fontos a raktárkezelés és az idényjellegű alapanyagok használata, valamint a maradék alapanyagok kreatív felhasználása, például levesek és szószok készítése. Ezek jelentős megtakarítást eredményezhetnek az alapanyag-felhasználásban.

2. Kiszolgálási hulladék

Ebben a fázisban a dolgozók által okozott hulladék mennyiségén van a fókusz. Ennek eredete a nagyméretű adagok, téves rendelésvételek és az ételek bemutatásához szükséges alapanyagok pazarlása. Ennek megoldására olyan javaslatok születtek a tanulmányban, hogy az adagokat személyre szabhatóvá kell tenni méret tekintetében, és a fogyasztók edukáltságát növelni kell az élelmiszerpazarlás következményeiről és ez hosszú távon hozzájárulhat a vendégek tudatos választásához.

3. Fogyasztói hulladék

Itt a vendégek által tányéron hagyott élelmiszerhulladék kerül előtérbe. A kutatás szerint itt is az adagok nagy mérete a fő probléma, továbbá a vendégek igényeihez nem igazodó ételkínálat. Az erre vonatkozó megoldási javaslat az, hogy variálhatóvá kell tenni az ételadagok méretét és kínálni kell az étteremnek olyan lehetőséget a vendégek számára, hogy az el nem fogyasztott ételt elviteles dobozokban hazavihessék.

Más kérdés, hogy ez vajon mennyire növeli a hulladék mértékét, ugyanis az erre használatos dobozok amennyiben nem újrahasznosíthatóak, bár csökkentik az ételpazarlás mennyiségét, de növelik a műanyag hulladékokat.

Kis, - és középvállalkozásokként működő fenntarthatósági kezdeményezésekre való törekvés értékelése Kanadában

(Robinson, et al., 2023) Ezt a tanulmányt a Guelphi Egyetem kutatói végezték el még a COVID-19 világjárvány idején, mely tanulmányukban azt vizsgálták, hogy az éttermek milyen fenntarthatósági kezdeményezéseket valósítanak meg, és mennyiben felelnek meg a Maynard és társai (Maynard, et al., 2020) által kidolgozott kategóriákra kiterjedő fenntarthatósági keretrendszer követelményeinek.

(Robinson, et al., 2023) A kutatók összesen 15 kanadai étterem tulajdonosával és üzemeltetőjével készítettek interjút, és ezekben az interjúkban megpróbálták feltérképezni a megvalósított fenntarthatósági intézkedéseket és meghatározni azokat a tényezőket, amelyek elősegítettek vagy éppen akadályozták az intézkedések megvalósítását.

A legtöbb kezdeményezés az étel fenntarthatóságára és a hulladékcsökkentés kategóriákra összpontosult. Az interjúban részt vett éttermeknél ez arra utal, hogy igyekeznek olyan intézkedésekre fókuszálni, melyek a vendégek számára is észrevehetőek. A továbbiakban szó esett még a vízgazdálkodásról, a vegyszerek kezeléséről és a bútorok és építőanyagok fenntarthatóságáról is, ám ezeken jóval kevesebb volt a fókusz. A leginkább korlátozó dolgok az intézkedések megvalósításában a magas költségek, az idő- és erőforráshiány és a fenntarthatósági programokhoz való hozzáférés hiánya volt.

A tanulmány szerint a kormányoknak ösztönzőket kellene biztosítaniuk, hogy az éttermek a vendégek számára nem látható kezdeményezéseket is megvalósíthassák, például komposztálás, energiatakarékos berendezések beszerzése és víztakarékossági eljárások bevezetése révén.

Az iparági szervezeteknek pedig pontos és bizonyítékokon alapuló útmutatást kellene biztosítaniuk az éttermek számára, hogy minél szélesebb körben valósíthassanak meg fenntarthatósági intézkedéseket.

Összességében tehát ebben a tanulmányban felhívják a figyelmet arra, hogy az étterem tulajdonosoknak és étterem üzemeltetőknek sok esetben korlátozott ismeretei vannak a fenntarthatósági gyakorlatok teljes spektrumáról, melyek bővítésre szorulnak ahhoz, hogy a kanadai kis- és középvállalkozásként működő éttermek fenntarthatósági gyakorlata gördülékenyebben és jobban működjön.

Maynard és társai: fenntarthatósági keretrendszer követelményei

Ennek a tanulmánynak a célja az volt, hogy egy fenntarthatósági indikátorokat tartalmazó ellenőrzőlistát dolgozzanak ki az éttermek számára, amelyet kifejezetten a brazil környezetre optimalizáltak (Maynard, et al., 2020).

A checklist kidolgozását a Delphi-módszerrel végezték el a kutatók, amely lehetővé tette, hogy 13 fenntarthatósági szakértő konszenzusra jusson az egyes elemek relevanciájáról és értetőségéről. Az ellenőrzőlista tesztelésre is került két független kutató által, húsz különböző étteremben, hogy meghatározzák az eszköz reprodukálhatóságát és belső konzisztenciáját.

A végleges ellenőrző listájuk struktúrája három szekcióból áll, összesen 76 elemmel. A három szekció pedig a következőképpen alakul:

1. Víz-, energia- és gázellátás
2. Menü és ételhulladék
3. Hulladékcsökkentés, építőanyagok, vegyszerek, munkavállalói és társadalmi fenntarthatóság

A checklist célja tehát, hogy egy olyan ingyenes eszközt biztosítson az éttermi szolgáltatóknak, amely támogatja a fenntarthatósági szempontok beépítését a mindennapi működésükbe. Az eszköz segít a három fő fenntarthatósági pillér (környezeti, gazdasági, társadalmi) alkalmazásában, és hozzájárulhat ahhoz, hogy az éttermek zöldebb, környezetkímélőbb szolgáltatókká váljanak.

Környezetvédelmi kezdeményezések a Starbucks kávé vállalatnál

Manapság az emberek egyre jobban próbálnak odafigyelni arra, hogy a vásárlásuk során újrahasznosítható csomagolásban lévő termékeket tegyenek a kosarukba, hogy ezzel is óvják és védjék a környezetüket és csökkentsék az újra nem hasznosítható hulladékok mennyiségét.

Az ilyen jellegű kezdeményezések egyik támogatója, a Starbucks is ilyen értékeket képvisel. 2006-ban vezették be a hulladék újrahasznosítás során nyert rostokból készült papírpoharakat, melyekkel évente több mint 75 000 fát mentenek meg (Starbucks, 2024).

A faültetések is egyre népszerűbbé válnak világszerte, hiszen mindannyiunk számára érzékelhetőek a globális felmelegedés általi következmények, melynek csökkentésére megoldást tud nyújtani a fák ültetése (Folkard-Tapp, et al., 2021).

A Starbucksnak 2015 szeptemberében indult el a One Tree for Every Bag kezdeményezése, amely azt biztosítja, hogy a résztvevő egyesült államokbeli üzletekben vásárolt minden egyes zacskó kávé után kávéfákat ültetnek. Ezek a palánták azokat a fákat helyettesítik, amelyeknek termőképessége az életkor és a betegségek miatt csökken (Starbucks, 2017).

További problémát jelent a kávélevél rozsga is, amely a melegebb és nedvesebb éghajlat miatt állandósult. A kávérozsga a levelek elszíneződését, rosszabb esetben a gallyak elpusztulását és az egész fa elpusztulását eredményezik (Gupta & Edgington, 2024).

Éppen ezért a Starbucks egészséges kávéfákkal dolgozik, melyek adományozásával többek között El Salvadorban, Guatemalában és Mexikóban több mint 6200 gazda jutott hozzá. Ez 2500 hektár termőföld helyreállítását segítette elő és 800 ideiglenes helyi munkahely alakult ki. A faültetés tehát nem csak a környezetnek jó, hanem az embereknek is, hiszen számos munkahelyet, ezáltal bevételt biztosítanak az emberek számára a megélhetéshez (Starbucks, 2017).

Eddig több mint 25 millió fát adományozott a Starbucks a One Tree For Every Bag kezdeményezéssel. A céljuk az, hogy 2025-ig 100 millió egészséges kávéfát adományozzanak a kávétermesztőknek, ezzel is támogatást nyújtva a gazdáknak.

A Cambridge University kutatása a felár fizetési hajlandóságra

Ez a tanulmány az éttermi vendégek szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó felár fizetési hajlandóságát vizsgálja az Egyesült Államokban. A mezőgazdaság és az élelmiszertermelés globálisan a teljes üvegházhatású gázkibocsátás egyharmadát adja, amelynek körülbelül 15%-a az

éttermeken keresztül kerül a környezetbe. A tanulmány a fogyasztók hajlandóságát méri arra, hogy önkéntesen hozzájáruljanak egy karboncsökkentő programhoz, amelyben egy szén-dioxid-kibocsátás mérséklését célzó, éttermi számlához csatolt felár megfizetésével támogatják a fenntartható mezőgazdaságot (Long, et al., 2021).

A kutatók feltételes értékelési módszert és kettős dichotóm kérdéseket alkalmaztak, ahol véletlenszerűen választották ki az éttermi vendégeket különböző forgatókönyvekkel. Egy részük választhatott a felár megfizetéséről, míg másoknál alapértelmezettként volt beállítva a felár, amelyet eltávolíthattak. A tanulmány ezzel azt vizsgálta, hogy a felár automatikus hozzáadása és a klímaváltozással kapcsolatos információs beavatkozás hogyan növeli a fizetési hajlandóságot. A kutatás újdonsága az, hogy a fogyasztók önkéntes felár fizetési hajlandóságát vizsgálja az agrárszektor kibocsátás csökkentésének támogatására, különös tekintettel az éttermek szerepére.

Az eredmények szerint a fogyasztók átlagosan 6,05%-os felárat lennének hajlandók megfizetni egy átlagos éttermi számlán, míg a medián érték 3,64%. Kiderült, hogy a fizetési hajlandóság szignifikánsan magasabb, ha a felár automatikusan hozzáadásra kerül a fogyasztáshoz. Ez az az alapértelmezett felár, melyet a vendégek, ha kívántak el is távolíthattak. A kutatásban továbbá elemezték a különbségeket a fizetési hajlandóságban életkor és környezetvédelmi tudatosság alapján. Ennek az eredménye az lett, hogy a fiatalabbak és a környezettudatosabbak általában magasabb felárat fizetnének.

Összességében a javaslat tehát az, hogy egy önkéntes felárat érdemes bevezetni, mely a mezőgazdasági kibocsátáscsökkentési költségek egy részét áterhelheti a fogyasztókra.

2.2.2. FAÜLTETÉSI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Ebben a fejezetben szót ejtünk arról, hogy a faültetésnek milyen kockázatai vannak, mi is az az albedó, továbbá olyan faültetési kezdeményezésekről, ahol egyetemisták körében felmérték, hogy mennyire lennének hajlandóak fákat ültetni és ezért milyen mértékben lennének hajlandóak fizetni, illetve megemlítjük még a környezettudatosságot és a biodiverzitás megőrzésére irányuló kezdeményezést is.

Faültetés: miért legyünk körültekintőek

A faültetést az éghajlatváltozás elleni küzdelemben egyfajta módszerként emlegetik. Azonban arról már sokkal kevesebb szó esik, hogy a nem megfelelő helyre való ültetés negatív következményeket vonhat maga után (Hasler, et al., 2024).

A fák arról ismertek, hogy képesek felszívni a bolygók felmelegedésében erősen közre játszó szén-dioxidot. Ez azt jelenti, hogy a facsemeték elültetésével a globális felmelegedés ellen küzdhetünk, továbbá növeljük az erdősültség mértékét is.

A tanulmány szerzői felfedezték, hogy sok esetben a túl sok fa léte egy adott területen sem tesz feltétlen jót a környezetnek, mivel ennek következményeképp kevesebb napfény verődik vissza a földfelszínről, ezáltal a bolygónk sokkal több hőt fog elnyelni. Így az albedo-nál -azaz a bolygó felszínéről visszaverődő napsugárzásnál- jelentős változások történnek.

A tanulmány szerzői új térképek segítségével tanulmányozták a fák hűsítő hatását és a csökkent albedó okozta felmelegedést. Ezeknek a térképeknek köszönhetően ma már könnyedén meghatározható, hogy hova kell fákat ültetni a jótékony hatások elérése érdekében. Ameddig nem vették figyelembe az albedót, addig a vizsgálatok eredménye 20-80%-kal volt túlbecsülve azon a téren, hogy a fák ültetése az éghajlatban történő változásokban előnyöket produkál (Hasler, et al., 2024).

Az albedo a felszín napfényt visszaverő képességét jelenti. A bolygónk felszínét vizsgálva elmondható, hogy a világosabb részeken, (mint például azokon a területeken, melyeket hó és jég borít) a legmagasabb az albedo mértéke. Az erdős területek általában sokkal sötétebbek, mint más felületek, hiszen több napfényt és meleget nyelnek el, amely alacsony albedóhoz vezet. Egyes szakértők éppen emiatt tartják a faültetést egy fontos okozati tényezőként számon a globális felmelegedésben (Tóth, 2024).

Ebben a tanulmányban például az Amazonas esőerdőjét elemzik a tudósok, akik arra a következtetésre jutottak, hogy a délkeleti rész szénelnyerő forrásból sokkal inkább szénforrássá vált, ami azt jelenti, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátási mértéke nagyobb lett, mint az elnyeléséé (Euronews, 2024).

Összefoglalva tehát, fontos a faültetés megkezdése előtt megvizsgálni azt, hogy milyen területekre érdemes ültetni. Az erdőtelepítés önmagában hatalmas előnyökkel jár a bolygónk számára, jobb ökoszisztémát, nagyobb mennyiségű tiszta vizet eredményez és javítja a levegő minőségét az albedóból adódó visszaesések ellenére is. A későbbiekben a mélyinterjúknál kiemelt szerepet fog kapni egy olyan embernek a munkássága (lásd: 3.1.2. bekezdés), aki nap-

mint nap azzal foglalkozik, hogy ezeket az ültetéseket a bolygónknak megfelelő módon végezze el.

A Kongói Demokratikus Köztársaság faültetési kezdeményezésének kutatása

A következő elemzett tanulmányunk a Kongói Demokratikus Köztársaságban készült el, melyben azt vizsgálták, hogy az itt élő egyetemista hallgatóknál milyen a hajlandóság a fák ültetésére és fenntartására (Balasha, et al., 2022).

Az ilyen jellegű kezdeményezések iránt egyre inkább nő az érdeklődés. Ennek bizonyára számos oka lehet, ám mi a legnyomósabb indoknak azt tartjuk, hogy a világban lezajló globális változások, mint például a felmelegedés, egyre inkább tapasztalható a hétköznapijainkban is és emiatt az emberek szeretnék tenni azért, hogy visszább állítsuk a természet egyensúlyát a világban, hogy egy élhetőbb és szebb jövőt tudhassunk a magunkénak. Ezeket a klímaváltozásokat és a biodiverzitás helyreállítását többek között a faültetéssel is lehetne mérsékelni (Folkard-Tapp, et al., 2021).

A kutatási eredményük az lett, hogy a faültetést a kitöltőik 65%-a támogatja Kongóban. Azonban azt is megemlíti benne, hogy náluk ilyen téren nagy az edukáltság mértéke is, hiszen a különböző kurzusok és televíziós műsorok kellően tájékoztatják a diákokat a témáról (Balasha, et al., 2022).

Reményeink szerint a mi kutatásunk is hasonló eredménnyel fog zárulni a faültetési kezdeményezések támogatását illetően, hiszen a mindennapi életben is tapasztaljuk, hogy Magyarországon belül utazva a különböző tájegységekben mennyivel másabb és üdítőbb érzés a levegő minősége ott, ahol erdős területek vannak. Az edukáció mértéke szerintünk nálunk egy sokkal elenyészőbb adat lesz, hiszen sem a közoktatásban, sem máshol nem esik sok szó arról a mindennapi életben, hogy egy faültetéssel mennyit tehetnénk a környezetünkért. Fontosnak tartjuk, hogy az emberek megfelelő tájékoztatást kapjanak a világban zajló globális problémákról, hiszen minél többen tudunk ezekről a folyamatokról, annál többen tudunk tenni a bolygónkért.

A továbbiakban elolvashattuk, hogy kutatásukban az emberek fizetési hajlandósága a magas környezetvédelmi edukáltság miatt 70%-os lett. A kitöltőik fizetési hajlandósági összegének mértéke 5 USD-nél kevesebbre esik (Balasha, et al., 2022).

Kíváncsiak vagyunk, hogy nálunk ez az arány hogyan is fog kinézni. Tekintve, hogy az életben való tapasztalataink alapján az emberek általában jobban szeretnek beszélni a jó

cselekedetekről, mint megvalósítani azokat, arra gondolunk, hogy a válaszadások is hasonló mértékben fognak arányolni egymáshoz a támogatottság mértékében és a fizetési hajlandóságban.

Az általuk kutatott eredmények azt mutatják, hogy az ilyen jellegű kérdőívek (a nagy kitöltési számra való tekintettel a diákok körében) döntő tényezők az akadémiai hatóságok és a tervezők számára, hogy sikeresen megvalósítsák a zöldítési kezdeményezéseket, ezzel is javítva és vonzóbbá téve az oktatási környezetüket (Balasha, et al., 2022).

Szeretnénk, ha a kezdeményezési ötletünkkel mi is közelebb hozhatnánk az emberekhez a faültetést és a kutatásunk bemutatásával és az abban elért eredménnyel előrelépést tehetnénk egy szebb és zöldebb jövő érdekében.

Puerto Rico környezeti tudatossága és fizetési hajlandósága a biodiverzitás növekedése érdekében

Ez a tanulmány Puerto Rico-ban vizsgálja az ott élők környezeti tudatosságát és fizetési hajlandóságát a biodiverzitás növekedése érdekében. Ennek az elemzésnek a célja kettős: felméri, hogy a helyi háztartások mennyit lennének hajlandóak évente hozzájárulni az őshonos növények és fák ültetéséhez, továbbá azt is, hogy a környezettudatosság milyen hatással van a biodiverzitás támogatására irányuló preferenciákra (Tavárez, et al., 2023).

A kutatás eredménye az lett, hogy a háztartások évente átlagosan 43 dollárt fizetnének a Rio Hondo Community Forest (RHCF) biodiverzitásának növeléséért, amely őshonos növények és fák telepítésével valósulna meg (United States Department of Agriculture, 2019).

Ez a tanulmány is a többihez hasonlóan szintén rávilágít arra, hogy a környezeti tudatosság nagy szerepet játszik a projekt iránti támogatásban. Tehát itt is elmondható, hogy a környezeti nevelés és tudatosságnövelés fokozhatja az ilyen projektek gazdasági hatékonyságát (Tavárez, et al., 2023).

A kutatás eredménye tehát az, hogy az RHCF biodiverzitásának fejlesztésére irányuló közösségi projektek gazdaságilag is életképesek lehetnek, különösen akkor, ha figyelembe vesszük a helyi lakosok környezeti értékrendjét és anyagi hozzájárulási hajlandóságát.

2.3. MAGYARORSZÁG ÉS A FAÜLTETÉSI KEZDEMÉNYEZÉS

Ebben a részben azt fogjuk megvizsgálni, hogy Magyarországon milyen vendéglátói létesítményben valósult meg faültetési kezdeményezés. Ahogyan azt már említettük, ebben a témában nem igazán készült kutatás magyar vonatkozásban, ezért egy olyan éttermet választottunk, ahol sikeresen megvalósult egy faültetési kezdeményezés egy kollaboráció keretein belül.

A Twentysix Budapest étterem faültetési kezdeményezése

A kutatómunkánk során próbáltunk egy olyan vendéglátói létesítményt keresni Magyarországon belül, amely hasonló érdekeket képvisel, mint amelyeket mi is szeretnénk elérni a kezdeményezésünkkel. Így találtunk rá a Twentysix Budapest éttermére, amely a belváros szívében, Budapesten található meg Terézvárosban.

(Twentysix, 2024) Ez az étterem egy növényzettel teli környezetben működik és környezetvédelmi kezdeményezéseket is folytat, azon belül egy faültetési programot. Kérhető náluk „Plant a Tree” koktél és „Super Green Breakfast” is, amelyek különlegessége az, hogy a *Plant a Tree Project*- nevű szervezettel együttműködve egy fát ültetnek el mind a koktél mind pedig a reggeli menü megvásárlása után is (Plant a Tree Project, 2024).

Az embereknek nem kell mást tenniük, mint regisztrálni a nevükkel és az e-mail címükkel az erre kihelyezett iPad-en, és a legközelebbi ültetés során elküldik a névre szóló facsetete fotóját a megadott elérhetőségre. Szerintünk ez azért egy jó ötlet, mivel ezzel személyesebbé teszik az embereknek azt az élményt, hogy a fogyasztásukkal egy maradandó és kézzelfogható eredményt érnek el egy környezetvédelmi kezdeményezéssel kapcsolatban (Twentysix, 2024).

A „Plant a Tree” koktéljuk 3880 Ft-ba kerül, amely nem más, mint egy gin tonic, amely kérhető alkoholmentes változatban is. A „Super Green Breakfast” menü megvásárlásával 20% kedvezményt kaphatnak erre a reggelire, ám ennek a konkrét ára nincsen feltüntetve a honlapjukon. Ezt a menüt úgy érhetjük el, ha 1,5dl frissen facsart narancslevet, valamilyen kávéitalt és valamilyen főételt vásárolunk. Mivel a kávéitalt és a főételt magunk választhatjuk ki, így ez a menü nem kategorizálható be egy árra, hiszen a menü variációjának szempontjából az ár mindig úgy alakul, amilyen termékeket válogatunk bele.

A kezdeményezésünkkel mi is egy ehhez hasonló dolgot szeretnénk elérni, hogy az emberek a vásárlásukkal facseteteket ültessenek. Mi viszont úgy szeretnénk ezt megoldani, hogy nem alakítunk ki külön erre a célra szánt ételeket és italokat, melyek megvásárlásával ültetésre

kerül a sor, hanem szeretnénk ezt az egészet kiterjeszteni arra a vendéglátói létesítmény típusra, melyet a kitöltőink nagyobb százaléka preferál (lásd: 4.3. bekezdés). A későbbiekben a számításainkban is látható lesz (lásd: 4.5. bekezdés) hogy hogyan is tervezzük megszerezni az ülésre szánt összeget.

3. KUTATÁSMÓDSZERTAN

A kutatási kérdésünk megválaszolásához kiválasztottuk a megfelelő módszertant, amely szekunder, illetve primer kutatásból áll és tartalmaz kvalitatív és kvantitatív kutatást is. A primer kutatás keretein belül mélyinterjúkat és kérdőívet is készítettünk.

3.1. MÉLYINTERJÚK ELEMZÉSE

A projektmunka fontos részét képezték a mélyinterjúk, hiszen olyan témákat is feldolgozunk a következő kutatásunkban, amihez elengedhetetlen olyan emberek szakmai tapasztalata, akik nagyobb rálátással rendelkeznek az adott témákra és mélyebb betekintést tudnak nyújtani, ezzel is közvetlenebb információt kapva, mintha különböző folyóiratokban keresnénk a válaszokat ezekre a bizonyos kérdésekre. Az első interjú keretein belül megismerkedhetünk egy étteremmel és annak olyan számunkra releváns adataival, melyeket később a számításaink során alkalmazni is fogunk. A második interjúban a faültetés hivatalos úton történő elvégzéséről tudhatunk meg fontos információkat és arról, hogy hogyan is kell pontosan egy fát helyesen elültetni úgy, hogy az a környezet számára is pozitív legyen.

3.1.1. PÁLMA ÉTTEREM

Az első interjúhoz egy éttermet kellett keresnünk, ami beleillik az általunk vizsgált vendéglátó helyiségek leírásába, valamint fontos szempontnak tartottuk azt is, hogy olyan étterem legyen, amit már a saját szemünkkel is volt lehetőségünk felmérni, hiszen így még átláthatóbb képet kapunk az étterem lényegi mivoltáról.

A választott éttermünk a debreceni Pálma Étterem volt (Pálma Étterem, 2024).

A vendéglátó helyiséget volt már alkalmunk személyesen is megnézni így fel tudtuk mérni, hogy ez az étterem beleillik az általunk felállított paraméterekbe.

Az interjú során az étteremtől különböző kérdéskörökben vártunk válaszokat, amit alább részletesebben is felsorolunk, valamint kitérünk arra is, hogy milyen válaszokat sikerült megtudnunk a telefonos interjú során (Pálma Étterem, 2024).

Először is érdekelt bennünket az, hogy pontosan hány fő befogadására képes az étterem, hiszen releváns szempont a későbbi számolások tekintetében. Megtudtuk, hogy 160 fő a befogadóképessége, amit 40 darab 4 fős asztal biztosít a vendégek számára (Pálma Étterem, 2024).

Ezután részletesen kifejtették, hogy az emberek általában milyen csoportokban (szám szerint lebontva) járnak az éttermükbe, milyen az egy napi forgalom a hétköznapiakon, valamint hétvégenként.

A válaszokból kiderült, hogy általában az emberek vagy 2 fős társasággal vagy nagyobb, általában 4-5 fős társasággal szoktak érkezni (Pálma Étterem, 2024).

Napi forgalmat tekintve egy hétköznapi napon átlagosan 160 ember fordul meg összességében az étteremben, míg ez a szám hétvégenként 120 fő szokott lenni. Ezeket az adatokat egy hétre kiszámolva azt kaptuk, hogy 5 hétköznapossal számolva körülbelül 800 ember fordul meg hétfőtől péntekig, míg a hétvégén 240 ember étkezik az adott étteremben (Pálma Étterem, 2024).

Azt is megtudtuk az étteremtől, hogy ezek a számok természetesen sok mindentől függhetnek, mint például, hogy hány fajta rendezvényt tartanak az adott héten, ezek milyen résztvevő számmal mennek végbe, a szezonális trendek is nagyban befolyásolják az éppen odalátogató embereket, viszont ezek azok a szám adatok, amelyek átlagosan és nagy többségében leírják a hely forgalmát (Pálma Étterem, 2024).

A fentebb említett szám adatokat összesítettük, amiből megkaptuk, hogy átlagosan 1040 fő (800 ember hétköznapiakon és 240 fő hétvégén), fordul meg az említett étteremben egy héten. Ezt egy hónapra kiszámolva elmondhatjuk, hogy 4160 fő az étterem látogatottsága havonta.

Az interjú végén arra is választ kaptunk, hogy egy hasonló elhelyezkedésű és méretű étterem is ezeket a számokat tudja produkálni napi, és heti szintre lebontva (Pálma Étterem, 2024).

A későbbiekben még kitérünk arra, hogy ezek a számadatok miért is hasznosak a számunkra, valamint arra is, hogy miért pont egy ilyen nagyságú és elhelyezkedésű vendéglátóhelységet interjúvoltattunk meg és voltunk kíváncsiak a havi látogató számukra.

3.1.2. SÁNDOR IMRE FAÁPOLÓ

A következő interjúalanyunk Sándor Imre volt, aki egy faápoló. Rá az interneten találtunk rá, és az itt található telefonszámon hívtuk fel információ szerzés céljából. Mivel a faültetés, mint hivatalos projekt nem a szakterületünk, ezért kerestük meg őt, hogy bővebben informálódjunk a témával kapcsolatban. Többek között ért a fakivágáshoz, a faápoláshoz, az ágdaráláshoz és a zöldhulladék elszállításához, a tuskómarás és a tuskó eltávolításhoz, a faültetéshez, a zöldterület tisztításához és karbantartásához, a favédelmi kivitelezésekhez és az ipari Alpintechnikához (melyből 2017-ben vizsgázott) úgy gondoltuk, hogy tőle jobb interjúalanyunk nem is lehetne, hiszen mindemellett 2022-ben Minősített Faápoló képesítést is szerzett. Tehát minden szempontból úgy gondoljuk, hogy ő volt számunkra a tökéletes alany a számunkra fontos adatok megszerzéséhez (Sándor, 2024).

Az interjúalanyunk nagyon segítőkész és kedves volt, így egy könnyed beszélgetés keretein belül sok mindent tudhattunk meg. Legelőször is megkérdeztük, hogy hogyan is zajlik egy faültetési projekt hivatalos úton. Mivel a projektünknek nincs egy konkrét faültetési helyszíne, (hiszen ezt csak akkor tudnánk megmondani, hogy hova szeretnénk, ha lenne egy konkrét futóban lévő projektünk), ezért végig vette a legáltalánosabb folyamatokat és információkat, amelyeket tudnunk kell ezzel a témával kapcsolatban (Sándor, 2024).

(Sándor, 2024) Elmondta, hogy ennek nagyon sok lépése van. Legelőször is, az önkormányzattól kell engedélyt kérnünk, hogy az általunk kiválasztott területen ültethessünk. Az ültetés attól is függ, hogy ezt milyen területen akarjuk megtenni: közterületen, otthon, erdő mellett stb. (346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről, 2017-2024). Amint megtörtént a bejelentés és végbementek a szükséges folyamatok, jöhetnek a következő lépések.

Azért, hogy egy kicsit pontosabb belátást kapjunk a folyamatokba, megkérdeztük, hogy mi volt a legutolsó ilyen munkája (Sándor, 2024). Azt válaszolta, hogy Budapesten kellett egy hársfát pótolnia közterületen. Megtudtuk, hogy egy darab fa ültetése mivel is jár pontosan. Először is, meg kell nézni, hogy a talaj megfelelő-e. Amennyiben nem, akkor szükség van talajcserére. Az ehhez szükséges ásatásokhoz általában munkagépeket szoktak bérelni, de ebben az esetben ez nem volt egy kézenfekvő megoldás, mivel a gép nem tudott a helyszínre eljutni. Így a szükséges munkálatokat kézzel kellett elvégezni.

Az ültetőgödör méretét is neki kellett meghatároznia. Nem mindegy ugyanis, hogy a fa milyen nagy és ennek függvényében mekkora gyökérszettel rendelkezik és ahhoz milyen mély

és széles gödröt kell kiásni, hogy a fa biztonságosan és stabilan legyen a talajban (Sándor, 2024).

A fa kiválasztása sem egy utolsó szempont. Jelen esetben egy hársfáról mesélt, amelynek az ideális ültetési időszaka az őszi és a tavaszi hónapok. Ha évszaknak nem megfelelő időszakban ültetnék a fákat, akkor annak komoly következményei lehetnének. Például télen egyáltalán nem szabad nekilátni ezeknek a munkálatoknak, hiszen ilyenkor fagyveszély van. Nyáron a nagy hőség miatt és az ebből adódó túlöntözés miatt szintén sérülhet a fa (Sándor, 2024).

Megkérdeztük, hogy nagyjából mennyibe kerül egy ilyen projektet kivitelezni. A válasza az volt, hogy ez egy teljesen eltérő dolog, hiszen a fentebb említett tényezők függelékében az ár is képlékeny. A hársfa ültetése jelen esetben 260 000 Ft-ba került az engedélyek, a földcsere, a kézzel kiásott gödör és a fa beültetésével. Az ár a fa méretétől és az iskolázottságától is függ. A fákat lehet egyszer, kétszer vagy maximum háromszor iskolázni. Ez azt jelenti, hogy a fát még csemete korában átültetik és ettől megerősödik a gyökere. Egy iskolázás után akkor van szükség még egyre, ha a fa igényli, ha nagyobb méretű lesz, vagy ha azt szeretnénk, hogy a talaj minőségére kevésbé legyen érzékeny. Az iskolázottság mértéke változtat az áron is, hiszen minél többször iskolázott, annál többbe fog kerülni (Sándor, 2024).

Összességében elmondható, hogy ez egy soktényezős folyamat, amelynek rengeteg függeléke van annak tekintetében, hogy mit is szeretnénk csinálni. Egy konkrét faültetési projekthez szükségünk van egy pontos helyszínre, hogy megtudjuk, mennyibe is fog kerülni a folyamat.

3.2. KÉRDŐÍV ELEMZÉSE

A kérdőívünket igyekeztük úgy kialakítani, hogy a lehető legpontosabb képet kapjuk az emberekről demográfiai, környezetvédelmi és étterembe járási szokások alapján, valamint törekedünk relevánsan mérhető számú kitöltőre. A végleges kitöltő szám, amely a kérdőívünkre érkezett, 328 fő lett Magyarország különböző területeiről, amelyeket a későbbiekben részletezünk (Berki & Ruttner, 2024). (lásd: 3.2.1. bekezdés)

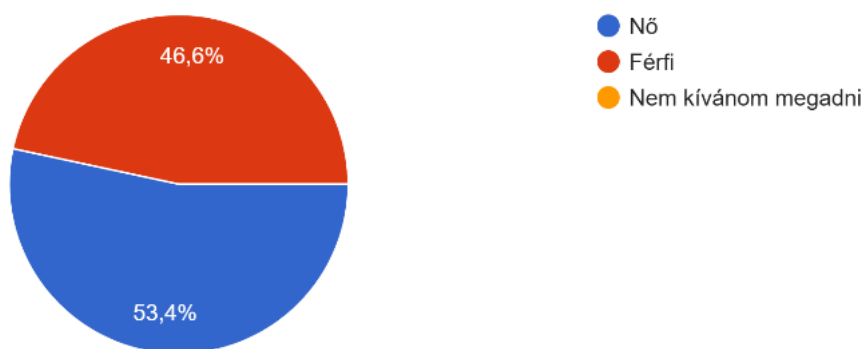
A kérdőív kitöltése önkéntes alapon működött és teljesen anonim volt, amit a kitöltés elején is hangsúlyoztunk, hiszen szó lesz benne pár olyan demográfiai vagy szociológiai

adatról, amihez úgy gondoljuk, hogy elengedhetetlen az anonimitás. A megkérdezett embereket, azaz a célcsoportot, a közösségi médián keresztül értük el és a megfelelő kitöltő számhoz a kényelmi-, valamint a hólabda módszert alkalmaztuk.

3.2.1. DEMOGRÁFIAI ADATOK

A kérdőív elején demográfiai adatokat kérdeztünk meg a kitöltőktől.

Az 1. ábra alapján megállapítható, hogy a nemek eloszlását tekintve 175 nő (53,4%) és 153 (46,6%) férfi kitöltőnk volt.

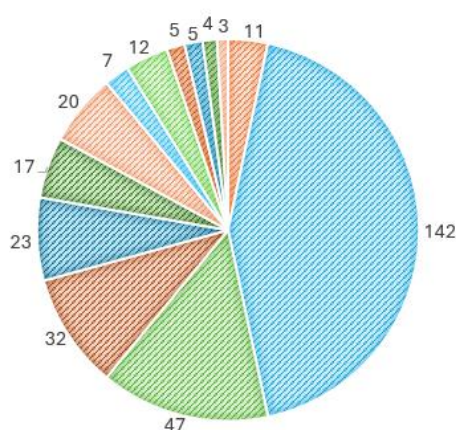

1. ábra: Mi az ön neme?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Az életkor tekintetében már nem voltak ennyire arányosak a számok, hiszen a kitöltők legnagyobb százaléka a 18-22 éves korosztályt képviseli 142 fővel (43,3%). 0-17 éves korosztály 11 fő (3,4%), 18-22 korosztály 142 fő (43,3%), 23-25 év közöttiek 47 fő (14,3%), a 26-30 évesek 32 fő (9,8%), 31-35 közöttiek 23 fővel (7%), 36-40 évesek 17 fő (5,2%), 41-45 év közöttiek 20 fővel (6,1%), 46-50 évesek 7 fő (2,1%), 51-55 éves korosztály 12 fővel (3,7%), 56-60 év közöttiek 5 fő (1,5%), 61-65 év közöttiek szintén 5 fő (1,5%), 66-70 korosztály 4 fő (1,2%) és végezetül a 71+ korosztály 3 fő (0,9%) (2. ábra).

0-17 18-22 23-25 26-30 31-35 36-40 41-45 46-50 51-55 56-60 61-65 66-70 71+

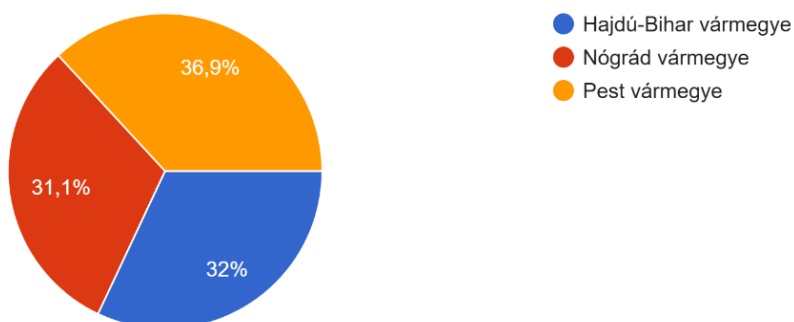

2. ábra: Életkor

Forrás: Saját kérdőíves adat

A kérdőív célcsoportja 3 különböző megyét célzott meg, úgy mint, Hajdú-Bihar vármegye, Nógrád vármegye és végül Pest vármegye. Ennek a célcsoport kialakításnak több oka is volt, részben az, hogy ezek azok a megyék, amik számunkra a legismertebbek és saját tudással rendelkezünk a helyekről, valamint az, hogy így a felmérést relevánsnak gondoljuk abból a szempontból, hogy elemezve van egy nagyváros, mint Debrecen, ami Hajdú-Bihar vármegye székhelye, egy kisváros, Salgótarján, mint Nógrád vármegye székhelye és egy Főváros, ami pedig Budapest, Pest vármegye székhelye.

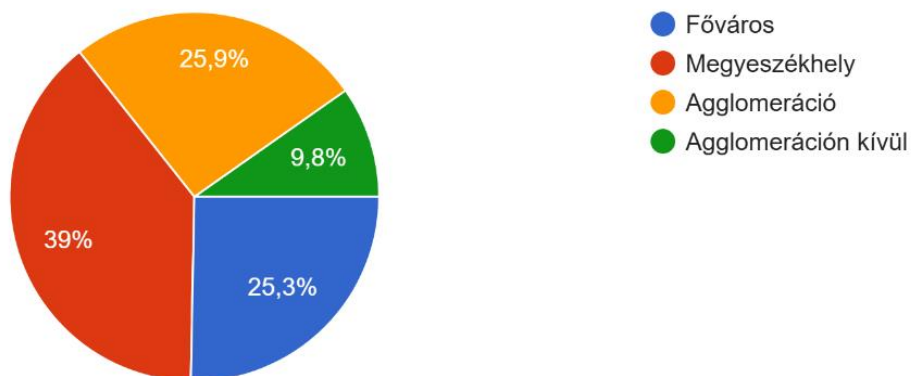
A kitöltéseket tekintve arányosnak mondható a kitöltők származási helyszíne, hiszen Hajdú-Bihar vármegyéből 105 fő (32%) töltötte ki, Nógrád vármegyéből 102 fő (31,1%) és Pest vármegyéből pedig 121 fő (36,9%). (3. ábra)

3. ábra: Ön melyik vármegyében él?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Végezetül lezárva a demográfiai adatokat, megkérdeztük a kitöltőket, hogy milyen település formán élnek. Itt is közel arányos kitöltések érkeztek. Legtöbben megyeszékhelyen élnek, 128 fő (39%). Utána az agglomeráció következik 85 fővel (25,9%), majd a főváros 83 fővel (25,3%) és végül az agglomeráción kívül élők 32 fő (9,8%). (4. ábra)

4. ábra: Milyen település formán él?

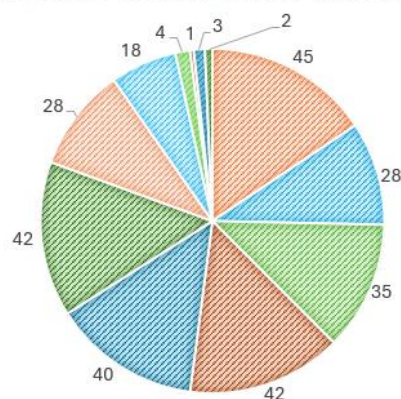
Forrás: Saját kérdőíves adat

3.2.2. JÖVEDELMI HELYZET

A kérdőívünk következő személyesebb információkkal foglalkozó részében megkérdeztük az embereket a jövedelmi helyzetükről.

Lényegesnek tartjuk kiemelni azt, hogy a megkérdezettek közül 40 embernek (12,2%) nincs jövedelme, 45 ember (13,7%) 1 és 100 000 Ft között keres havonta, 63 fő (19,2%) 101 000 és 200 000 Ft közötti bevétellel rendelkezik. 82 fő (25%) 201 000 és 300 000 Ft közötti összeggel rendelkeznek havonta, még 70 ember (21,3%) 301 000 és 400 000 Ft között. Ezen felül 28 ember (8,6%) 400.000 Ft felett keresnek havonta. Viszont az adatok ilyen formájú összefoglalása egyszerűbb módon mutatja be az emberek jövedelmi helyzetét. Az 5. ábra alapján megállapítható, hogy egyik irányba sem mutatható lényegi kiugrás, valamint ezek az adatok részletesebben jelölve vannak, ahol jobban szétbontásra kerülnek a keresetek, mint a 100 000-es ugrás szám, valamint az elenyésző 8,6% is bemutatásra kerül.

1 - 100 000 Ft 100 001 - 150 000 Ft 150 001 - 200 000 Ft 200 001 - 250 000 Ft 250 001 - 300 000 Ft 300 001 - 350 000 Ft
 350 001 - 400 000 Ft 400 001 - 450 000 Ft 450 001 - 500 000 Ft 500 001 - 550 000 Ft 550 001 - 600 000 Ft 600 000 Ft +

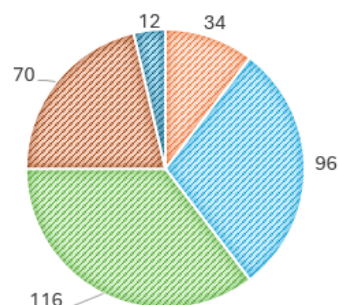

5. ábra: Jövedelmi helyzet

Forrás: Saját kérdőíves adat

Későbbiekben megkérdeztük őket arról, hogy mennyire elégedettek a jelenlegi fizetésükkel. Ezekből az adatokból leszűrhető, hogy 34 fő (10,4%) „Épphogy megél belőle”, 96 fő (29,3%) „Megél belőle”, 116 fő (35,4%) „Jól megél belőle”, 70 fő (21,3%) „Jól él belőle” és csupán 12 fő (3,7%) „Nagyon jól él belőle”. (6. ábra)

- Épphogy megélek belőle (Előfordul, hogy a számlákat is késve tudom befizetni)
- Megélek belőle (Mindent időben ki tudok fizetni, de nem tudok félretenni és nem tudok a megélhetésen túl magamra költeni)
- Jól megélek belőle (Mindent időben ki tudok fizetni, tudok magamra plusz kiadásokat fizetni, de nem tudok félretenni)
- Jól élek belőle (Mindent időben ki tudok fizetni, tudok magamra plusz kiadásokat fizetni, és tudok félre tenni)
- Nagyon jól élek (Mindent időben ki tudok fizetni, tudok magamra plusz kiadásokat fizetni, és tudok félre tenni, valamint fel vagyok készülve a nem várt anyagi kiadásokra is)

6. ábra: Jövedelmi helyzet jellemzése

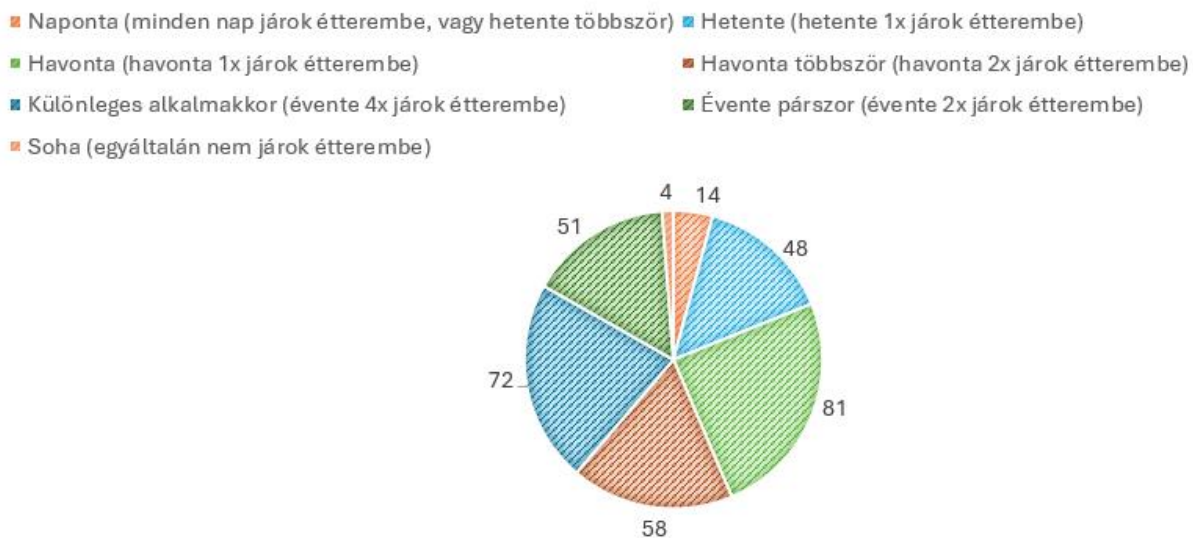
Forrás: Saját kérdőíves adat

Ezekből kiszámítható, hogy 246 ember, ami a kitöltők 75%-a nem tud félrerakni és az is, hogy ebből 130 ember, azaz kitöltők 39,7%-a nem tud félrerakni se és a megélhetésen kívül nem tud magára költeni.

3.2.3. ÉTTEREMBE JÁRÁSI SZOKÁSOK

Ezután rákérdeztünk bizonyos dolgokra az emberek különböző vendéglátói létesítménybe járási szokásairól, amik számunkra a későbbiekben releváns számítási vagy javaslati szempontból kellettek. (lásd: Melléklet)

Ezen a témakörön belül először is rákérdeztünk, hogy milyen gyakorisággal járnak valamilyen vendéglátói létesítménybe, ahol a kitöltők közül 14 ember (4,3%) naponta jár valamilyen vendéglátói létesítménybe, 48 fő (14,6%) hetente, 81 fő (24,7%) havonta, 58 fő (17,7%) havonta többször, 72 ember (22%) csak különleges alkalmakkor, 51 fő (15,5%) évente párszor és elenyésző számmal 4 fő (1,2%) soha nem jár semmilyen vendéglátói létesítménybe. (7. ábra)

7. ábra: Milyen gyakran jár valamilyen vendéglátói létesítménybe?

Forrás: Saját kérdőíves adat

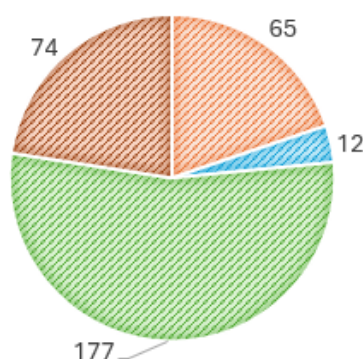
Ezekből az adatokból kijelenthetjük, hogy a megkérdezettek 61,3%-a azaz 201 ember havonta legalább egyszer ellátogat valamilyen vendéglátó helyiségbe.

A következő pontban megkérdeztük őket, hogy milyen vendéglátói létesítményt részesítenek előnyben. (lásd: Melléklet)

A kérdőív kitöltők nagy százaléka, 177 ember (54%), az éttermeket részesíti előnyben, ezután hasonló aránnyal következnek az „étkezde” 74 fővel (22,6%) és a „gyorséttermek 65 fő (19,8%), majd alacsony számmal azok, akik a büféket részesítik előnyben, 12 fő (3,7%).

Ezen adatokkal kijelenthetjük, hogy a megkérdezettek nagy része az éttermeket preferálja, mint vendéglátói létesítmény. (8. ábra)

- Gyors étterem (pl. McDonald's)
- Büfé (Falatozó. Középületekben, sportpályákon stb. olyan helyiség, ahol kávét, italokat stb. mérnek)
- Étterem (Nagyobb (elegánsabb), főleg étkezésre szolgáló vendéglő)
- Étkezde (Kisebb, olcsóbb, italmérési jog nélküli vendéglátóhely)

8. ábra: Milyen típusú vendéglátói létesítményt részesít előnyben?

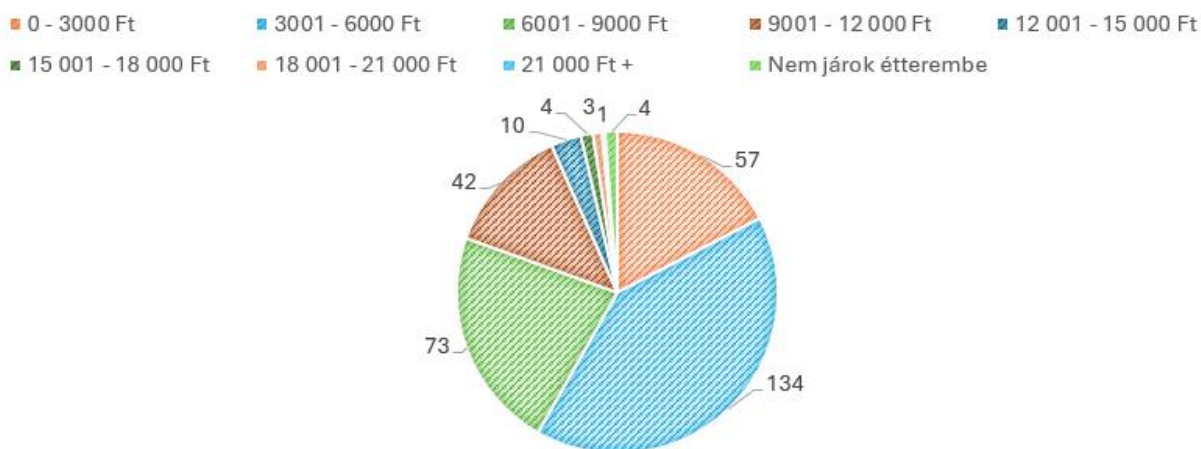
Forrás: Saját kérdőíves adat

Végezetül az étterembe járási szokásaikat lezáróan megkérdeztük a kitöltőket, hogy átlagosan mennyit költenek egy főre lebontva egy vendéglátói létesítményben történő étkezés során.

A 0-3000 Ft-nál 57 fő (17,4%) található, a 3001-6000 Ft-nál 134 fő (40,9%), a 6001-9000 Ft-nál 73 fő (22,3%), a 9001-12 000 Ft-nál 42 fő (12,8%), a 12 001-15 000 Ft-nál 10 fő (3%), a 15 001-18 000 Ft-nál 4 fő (1,2%), a 18 001-21 000 Ft-nál 3 fő (0,9%), a 21 000+ Ft/fő/alkalom költségnél pedig 1 fő (0,3%) található. Legvégül pedig ismételten megtalálható 4 fő (1,2%), akik nem járnak egyáltalán semmilyen vendéglátói létesítménybe.

A 9. ábra alapján megállapítható, hogy alulról felfelé haladva egy görbét vélhetünk felfedezni a költési tendenciában, mint Ft/fő/alkalom. Ugyanis az emberek nagy százaléka, (93,4%, azaz 306 ember) inkább 0 és 12 000 Ft közötti költést preferálja egy alkalommal fejenként egy vendéglátói létesítményben, még az ezután következő magasabb költségek már

elenyésző számmal vannak jelen. A preferált költséson belül is inkább a 3000-6000 Ft/fő/alkalom összeget választották a legtöbben.

9. ábra: Ön mennyit szokott költeni átlagosan alkalmanként egy vendéglátói létesítményben?

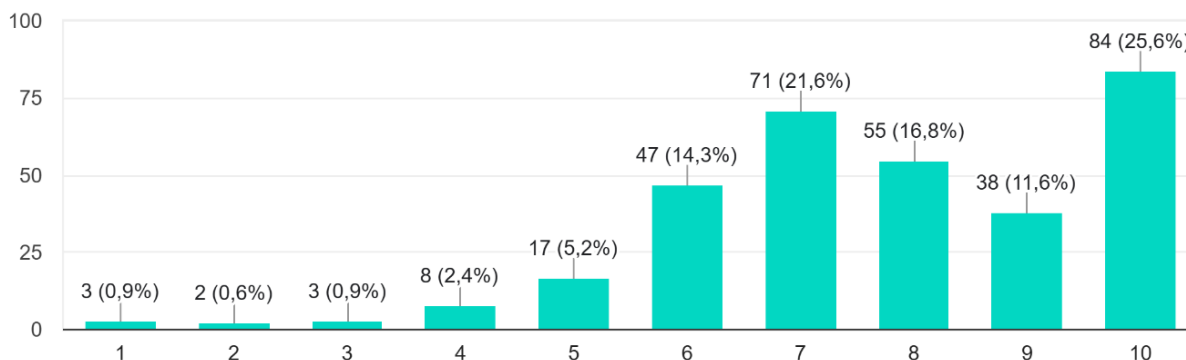
Forrás: Saját kérdőíves adat

Természetesen ezek az összegek releváns számítási alapként fognak szolgálni a kutatásunkban, ezért mindenképpen fontosnak találtuk ezeket az adatok ennyire részletesen kielemezni és azt is megemlíteni, hogy mely költségeknél figyelhetünk meg növekvő vagy csökkenő tendenciát.

3.2.4. KÖRNYEZETVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

A következő kérdésünk arra vonatkozott, hogy a kitöltők mennyire támogatják a környezetvédelmi kezdeményezéseket (lásd: Melléklet). A válasz megadására egy 1-10-ig terjedő skálát hoztunk létre, ahol az 1-es azt jelenti, hogy egyáltalán nem támogatnák, a 10-es pedig azt, hogy teljes mértékben támogatnák. A válaszok alapján azt lehet elmondani, hogy az emberek nagy része támogatná, hiszen a 10-es támogatási mértékű válaszadók száma 84 fő, a 9-es 38 fő, a 8-as 55-fő. Ezt a 3 adatot, mint a legtámogatottabb értékeket összevetve, a 328 kitöltőből ez 177 fő. Ha hozzávesszük azokat a válaszadókat is, akik közepes mértékben támogatnák, tehát a válaszadás során az 5-ös, a 6-os vagy a 7-es értéket választották, akkor megkapjuk, hogy ezeknek az embereknek a száma 312 fő. Elmondható tehát, hogy a kitöltőink 95%-a támogatná a környezetvédelmi kezdeményezéseket. A maradék 16 ember, aki a 4-es (8 fő), a 3-as (3 fő), a 2-es (2 fő) és az 1-es (3 fő) értékre nyomott pedig valószínűleg nem érdekelt a környezetvédelemben.

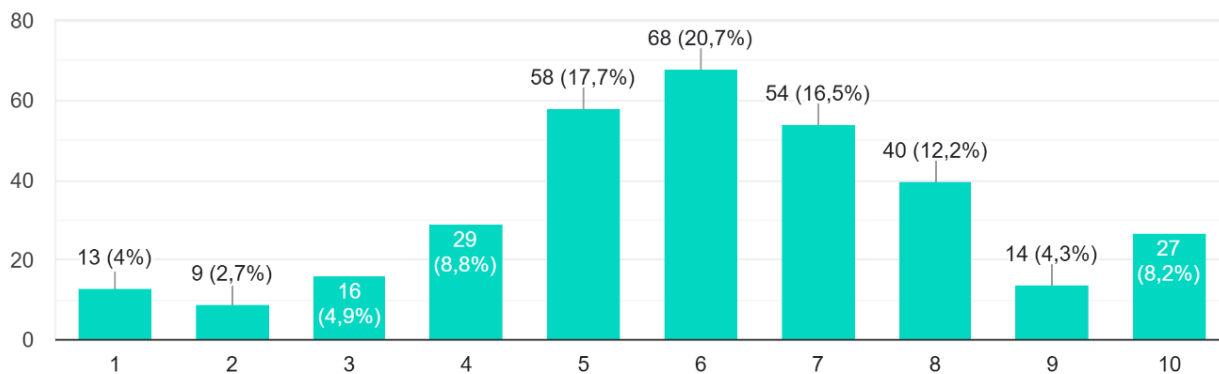
Ez az arány még akkor is jónak mondható, mivel az utóbbi emberek csak az 5%-át teszik ki a kitöltőink számának. (10. ábra)

10. ábra: Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Érdekesnek gondoltuk azt elemezni, hogy amennyiben felárat kellene fizetnie az embereknek egy termékért vagy szolgáltatásért, ha az adott vállalat a társadalmi felelősségvállalási tevékenységeiről lenne ismert, akkor mennyiben módosulna a környezetvédelmi akciók támogatottsága (lásd: Melléklet). A mi elméletünk az volt, hogy ez a szám jelentősen csökkenni fog. Ezt az elméletünket sikeresen be is igazolta a kérdésre kapott eredményünk, hiszen a 10-es értéket választó emberek száma 27-re csökkent, a 9-es értékű választ adó emberek száma 14-re, a 8-ast jelölő embereké 40-re. Ez összesen 81 fő, amely a 312-höz képest az előző kérdésünkben 231 emberrel csökkent, tehát a 25%-ára esett a leginkább támogatók aránya. Ha hozzávesszük azokat az embereket, akik az 5-ös mértékű válasza nyomtak, az 58 fő, a 6-osra 68 fő és a 7-esre 54 fő, akkor összesítve azt kapjuk meg, hogy 261 fő lenne hajlandó fizetni felárat egy termékért vagy szolgáltatásért, ami a környezetvédelmi támogatáshoz viszonyítva 51 emberrel kevesebb. Az 5-ösnél kisebb értékre nyomó válaszadók száma pedig a következőképp alakult: 4-es (29 fő), 3-as (16 fő), 2-es (9 fő), 1-es (13 fő). Ez összesen 67 embert jelent, amíg az előző kérdésben ezek az értékek csak 16 embert tettek ki. (11. ábra)

11. ábra: Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert?

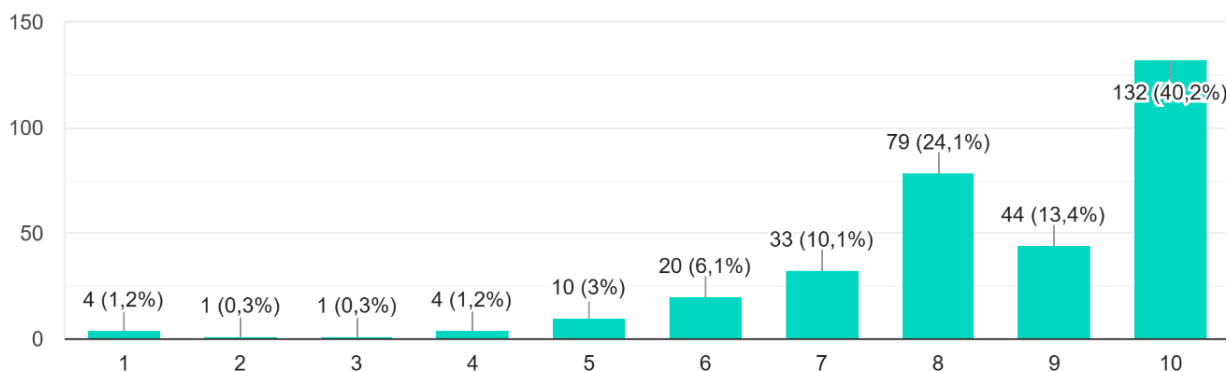
Forrás: Saját kérdőíves adat

Elmondható tehát, hogy a környezetvédelem egészen addig nagyobb támogatottságot mutat, amíg az embereknek nem kell érte fizetni. Ez azért is érdekes, mivel ez alapján leszűrhető az a konklúzió, hogy az emberek jobban szeretnek beszélni a környezetvédelemről, mint amennyit hajlandóak is lennének tenni érte, hiszen amint többletköltséget kellene fizetni, a támogatottság is csökkenne.

3.2.5. FAÜLTETÉSSSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Ezt a kérdéspárost egy hasonló felállású kérdéskör követte, ám itt az embereket a faültetésről kérdeztük meg (lásd: Melléklet). Itt is az 1-10-ig terjedő skálázást vettük alapul, hiszen ez látványosan tudja prezentálni a kitöltők arányát a grafikonokon is. Az első kérdésünk ezzel kapcsolatban az volt, hogy az emberek mennyire támogatják a faültetési kezdeményezéseket. Hasonlóképp az előzőekhez, itt is érdemes megfigyelni az arányokat. A 10-es értékre 123 fő, a 9-esre 44 fő és a 8-asra 79 fő nyomott. Ez összesítve 255 ember. A környezetvédelmi támogatással ellentétben, melynek eredménye ezeket a válaszokat figyelve 177 fő volt elmondható, hogy az embereket jobban érdekli egy faültetési kezdeményezés, mint egy olyan környezetvédelmi kezdeményezés, amelynek nem tudják a konkrét célját. A 7-es értéket 33 fő, a 6-ost 20 fő és az 5-öst 10 fő választotta, így összesítve az 5-10-ig terjedő kitöltők számát azt kapjuk, hogy 318 ember támogatna egy faültetési kezdeményezést. Ez hasonló adat, mint a környezetvédelem támogatásánál, ám mivel a nagyobb értékeket nyomó emberek aránya nagyobb, így ki merjük azt jelenteni, hogy az embereket igenis jobban érdekli egy kezdeményezés, ha fizikai

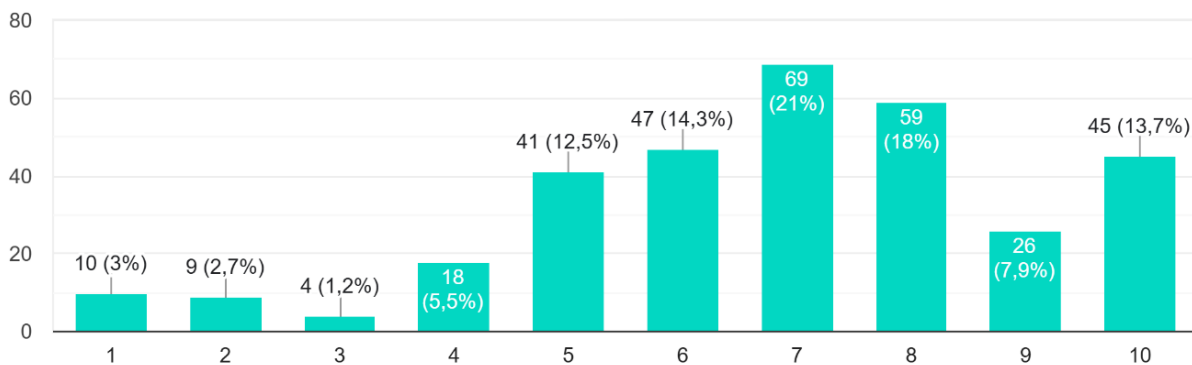
megnyilvánulása van. A 4-es értékre 4 fő, a 3-asra 1 fő, a 2-esre 1 fő és az 1-esre 4 fő nyomott. Ezek azok az emberek, akik a mi csoportosításunk szerint nem támogatnának egy faültetést. Számszerűsítve ez 10 fő (12. ábra).

12. ábra: Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Ez után arról kérdeztük a kitöltőinket, hogy hajlandóak lennének-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben (lásd: Melléklet). Az eredmények itt is hasonlóképp alakultak, hiszen az emberek kevésbé hajlandóak tettelegesséig fajulni, mint beszélni az adott témáról. A 10-es támogatottsági mértékre 45-en, a 9-esre 26-an és a 8-asra 59-en kattintottak, így az eredmény 130 fő lett. Ez az összes kitöltőnkhez viszonyítva az emberek 39%-a. Ha hozzávesszük azokat, akik az 5-ös (41 fő), a 6-os (47 fő) és a 7-es (69 fő) válaszra nyomtak, akkor az eredmény 287 ember lesz, amely a kitöltők 87%-a. Ez egy kicsivel több, mint ahányan a környezetvédelemért fizetnének (amely 261 fő, a kitöltők 79%-a). A kettőt összehasonlítva 8%-os az eltérés. A 4-es értékre 18-an, a 3-asra 4-en, a 2-esre 9-en és az 1-esre 10-en kattintottak, amely 41 embert jelent. Ebből az adatból is kikövetkeztethető, hogy az emberek többsége szívesebben fizetne egy faültetési kezdeményezésért, mint egy környezetvédelmi kezdeményezésért (13. ábra).

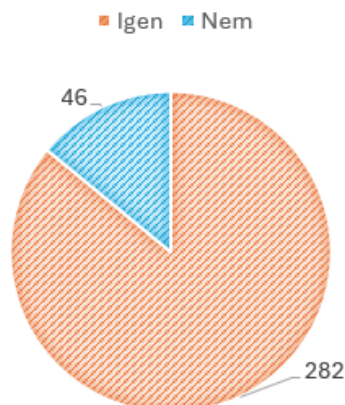
13. ábra: Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Itt is elmondható, hogy amíg a támogatás csak elméletben van jelen, addig az emberek nagyobb százaléka állna ki egy ilyen ügy érdekében, ám ha ezt pénzügyi támogatottság is követi, akkor az alap támogatói kör jelentősen csökken.

3.2.6. TÁMOGATOTTSÁGI ARÁNY MEGVÁLTOZÁSA MAGASABB JÖVEDELMI HELYZET ESETÉN

A következő kérdésünk egy igen egyszerű kérdés volt egy „igen” „nem” válaszlehetőséggel, ám az elemzésünk szempontjából annál fontosabb szerepet tölt be (lásd: Melléklet). A kérdésünk nem volt más, mint az, hogy amennyiben magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezének a kitöltőink, változnának-e a környezetvédelmi és/vagy a faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszaik. Az arányok a következőképpen alakultak: az „igen” -re az emberek 86%-a nyomott, amely összesen 282 főt jelent, a „nem” lehetőségre pedig az emberek 14%-a, tehát összesen 46 fő. Ezt összevetve az emberek jövedelmi helyzetével és azzal, hogy milyen megélhetési körülményeket tudnak maguknak biztosítani, jól látszik, hogy nem csupán a tettlegességi hajlandóság a befolyásoló tényező a válaszok eredményében, hanem az is, hogy mennyi jövedelemmel rendelkeznek az emberek (14. ábra).

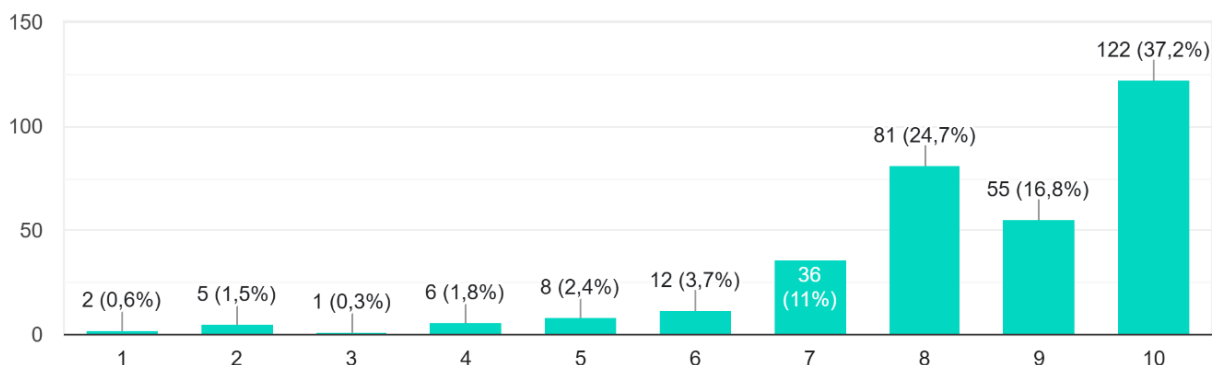

14. ábra: Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, változnának-e a környezetvédelmi/faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszai?

Forrás: Saját kérdőíves adat

3.2.7. KÖRNYEZETVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK MAGASABB JÖVEDELMI HELYZET ESETÉN

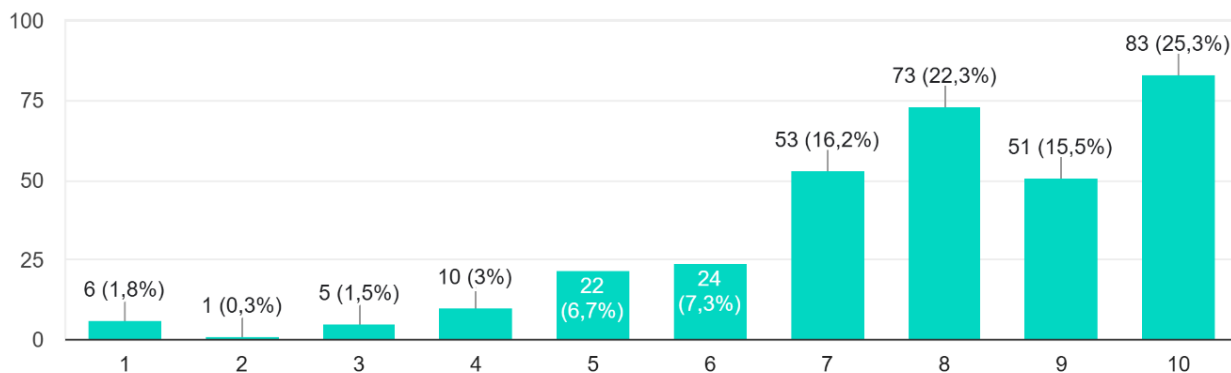
Amennyiben magasabb jövedelmi helyzettel rendelkeznenek (lásd: Melléklet), az emberek a következőképp támogatnák a környezetvédelmi kezdeményezéseket: a 10-es válaszlehetőséget 122 fő, a 9-est 55 fő, a 8-ast pedig 81 fő választotta, amely összesen 258 embert jelent. Amikor legelőször feltettük ezt a kérdést, akkor ezeknél a támogatottsági arányoknál 177 fő szerepelt, ahhoz képest 81 fővel növekedett ez az arány. Százalékban mérve a jelenlegi kitöltők 10-8-ig szereplő aránya 78% az összes kitöltőhöz képest. Ha hozzávesszük azokat az embereket is, akik az 5-ös (8 fő), 6-os (7 fő), 7-es (36 fő), akkor megkapjuk, hogy összesen 314 ember támogatná a környezetvédelmi kezdeményezéseket. Ez egy növekvő tendencia ahhoz képest, amikor először tettük fel a kérdést a jelenlegi jövedelmi helyzetükre tekintve. Igaz, hogy ebben az összeített adatban csak 2 fő különbség van, ám a hangsúly a támogatottság erősségén van, amely jelentősen javult az előzőhöz képest. A 4-es válaszlehetőségre 6-an, a 3-asra 1-en, a 2-esre 5-en és az 1-esre 2-en kattintottak, amely összesen 14 fő. Ez az összes kitöltőkhöz viszonyítva egy nagyon pozitív adat (15. ábra).

15. ábra: Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)

Forrás: Saját kérdőíves adat

Szintén feltettük azt a kérdést, hogy hajlandóak lennének-e többet fizetni egy termékért vagy szolgáltatásért, ha az adott vállalat a környezetvédelmi felelősség vállalási tevékenységéről lenne ismert, ám a kérdés kiegészült azzal is, hogy mi lenne, ha magasabb jövedelmi helyzettel rendelkeznenek (lásd: Melléklet). A következő válaszok jöttek létre: A 10-es mértékre 83-an, a 9-esre 51-en, a 8-asra 73-an kattintottak, amely összesen 207 fő. Ez ahhoz viszonyítva, hogy a kérdés előszöri feltételekor ez az adat csupán 81 fő volt alátámasztja azt a megállapítást, miszerint az anyagi háttér igenis befolyásoló tényező egy környezetvédelmi támogatás háttérében. Ez a válaszmennyiség így összesen 126 fővel növekedett, amely százalékosan mérve plusz 38%-ot jelent. Az 5-ös válaszlehetőségre 22-en, a 6-osra 24-en, a 7-esre pedig 53-an nyomtak. Összesítve az 5-10-ig terjedő skálán található válaszmennyiségeket azt kapjuk, hogy összesen 306 ember lenne hajlandó fizetni egy környezetvédelmi kezdeményezésért, amennyiben magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne. Az első megkérdezéshez képest, melynek eredménye 261 fő volt, plusz 45 ember támogatná, amely 13%-os növekedést mutat. A 4-es lehetőségre 10 fő, a 3-asra 5 fő, a 2-esre 1 fő és az 1-esre 6 fő kattintott, melynek összege 22 fő. Jól látszik tehát, hogy a támogatottsági arány mértéke jelentősen megnőtt és lecsökkent azoknak a száma, akik kevésbé lennének hajlandóak fizetni egy ilyen kezdeményezésért (16. ábra).

16. ábra: Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert? (Pl.: Támogatja a környezetvédelmi akciókat) (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)

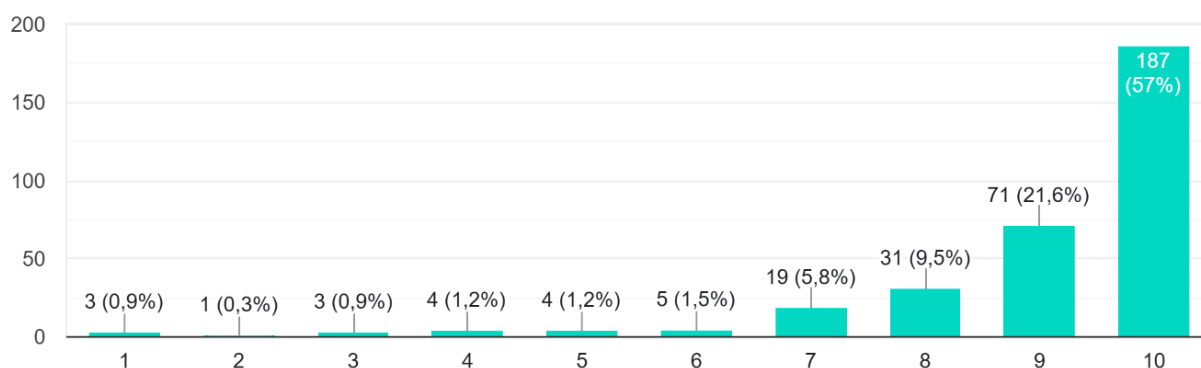
Forrás: Saját kérdőíves adat

Az összesített konklúzió ebből tehát az, hogy az emberek nem csupán az alapján támogatnának egy környezetvédelmi kezdeményezést, hogy mennyire van hozzá affinitásuk, hanem az is nagy mértékben közrejátszik, hogy mennyi jövedelemmel rendelkeznek. A pénz nagy mértékben befolyásolta a válaszadók támogatottsági hajlandóságának mértékét mindkét esetben pozitív irányban.

3.2.8. FAÜLTETÉSSSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK MAGASABB JÖVEDELMI HELYZET ESETÉN

Ezután feltettük ismét a faültetési kezdeményezésre vonatkozó kérdéseinket is szintén azzal a kiegészítéssel, hogy ebben az esetben magasabb jövedelmi helyzettel rendelkeznének (lásd: Melléklet). A faültetési támogatás arányai kérdésre a válaszok így a következőképpen alakultak: a 10-es mértékű támogatottsági válasza 187 ember kattintott, a 9-esre 71 és a 8-asra pedig 31. Ez összesen 289 főt jelent, tehát a kitöltők 88%-át az előző 255 emberhez képest. Ebben az esetben is egy növekvő tendenciát figyelhetünk meg, méghozzá 11%-ot. Az 5-ösre 4 fő, a 6-osra 5 fő és a 7-esre 19 fő nyomott a támogatottsági hajlandóság skáláján, amely összesítve a 8-10-ig terjedő válaszokkal összesen 317 főt takar. Ez egy fővel kevesebb lett, mint amikor legelőször kérdeztük meg őket, ám itt is az arányok eloszlásán van a hangsúly, miszerint növekedett a támogatottsági mértékek aránya, ugyanis több ember nyomott a magasabb támogatási hajlandóság (10/9/8) valamelyikére. A 4-esre 4 fő, a 3-asra 3 fő, a 2-esre 1 fő és az 1-esre 3 fő nyomott a támogatottsági skálán, amely összesen 11 embert jelent. Elmondható, hogy egy

emberrel több lett ezeknek az embereknek a száma ahhoz képest, mint amikor legelőször feltettük ezt a kérdést. Ebből egy olyan következtetést vonhatunk le, hogy van egy olyan ember a kitöltőink között, aki, ha magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, akkor kevésbé támogatna egy faültetési kezdeményezést. Ez azonban az összes kitöltő számát nézve egy elenyésző számbeli adat, hiszen, ha azt nézzük, hogy mennyivel több ember nyomott magasabb támogatottsági mértékre, akkor a 11%-os emelkedési tendencia itt is alátámasztja a jövedelem fontosságát a támogatások mértékében (17. ábra).

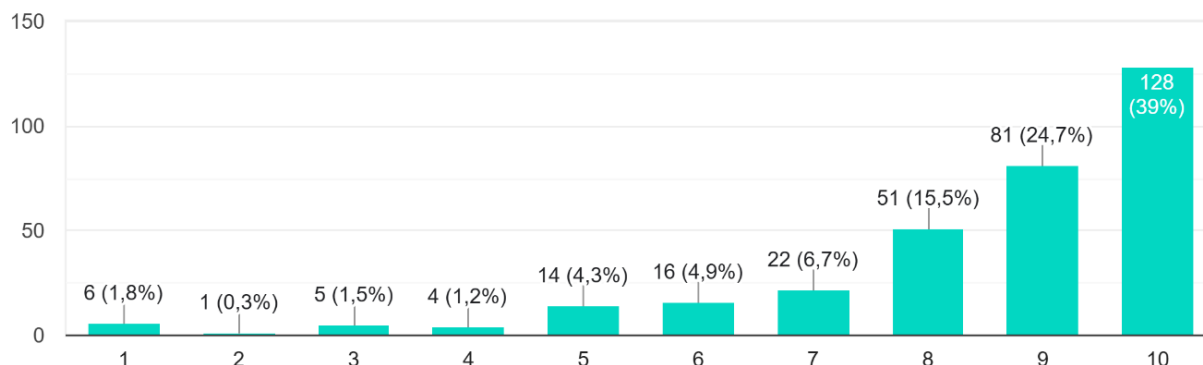

17. ábra: Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)

Forrás: Saját kérdőíves adat

Szintén megkérdeztük azt is, hogy hajlandóak lennének-e felárat fizetni egy vendéglátói létesítményben egy faültetési kezdeményezés céljából (lásd: Melléklet). Nézzük meg, hogy ez hogyan is mutat számadatokban tekintve: a 10-est 128 fő, a 9-est 81 fő, a 8-ast pedig 51 fő jelölte be, amely összesen 260 fő. Kerekken a duplájára nőtt az előző értékhez képest, amelyet ennél a kérdésnél kaptunk, hiszen ott 130 fő volt az, aki hajlandó lett volna felárat fizetni ilyen erős támogatottsági mértékben. Ez az 50%-os emelkedés a leglátványosabb, és ez prezentálja a legjobban azt, hogy mennyit számít az emberek jövedelmi helyzete. Ha ehhez hozzávesszük azokat az embereket, akik az 5-ös lehetőségre nyomtak (14 fő), a 6-osra (16 fő) és a 7-esre (22 fő), akkor megkapjuk, hogy összesen 312 fő lenne hajlandó többet fizetni egy vendéglátói létesítményben egy faültetési kezdeményezés céljából, ami a kitöltők 95%-át jelenti. Ezt összevetve azzal, amikor legelőször tettük fel ezt a kérdést az aktuális jövedelmi helyzetükkel, egy 8%-os emelkedési arányt figyelhetünk meg. A 4-es mértékre 4 fő, a 3-asra 5 fő, a 2-esre 1 fő és az 1-esre 6 fő nyomott, amely 16 főt foglal magába. Így tehát jelentősen lecsökkent azoknak az embereknek az aránya, akik nem fizetnének egy faültetési kezdeményezésért, és mindenképpen egy pozitívabb képet mutat a grafikon. A megállapításunk tehát az, hogy magasabb jövedelmi

helyzettel az emberek sokkal hajlandóbbak lennének többet fizetni a faültetésért, mint a jelenlegi jövedelmi helyzetükben (18. ábra).

18. ábra: Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)

Forrás: Saját kérdőíves adat

A 261-fős környezetvédelmi kezdeményezésre való fizetési hajlandóságot meghaladta a 312 fős faültetési kezdeményezésre való fizetési hajlandóság, amelyből levonhatjuk a konklúziót, hogy az emberek jobban preferálnának egy olyan kezdeményezést, amelynek szemmel látható, fizikai eredményei vannak. Ezekből az adatokból is látszik, hogy érdemes lenne belekezdeni egy vendéglátói létesítményben egy faültetési kezdeményezésbe, hiszen ahogyan a fenti grafikonok és a részletesen leíró elemzésünk is mutatja, az érdeklődés és a hajlandóság eziránt megvan az emberekben.

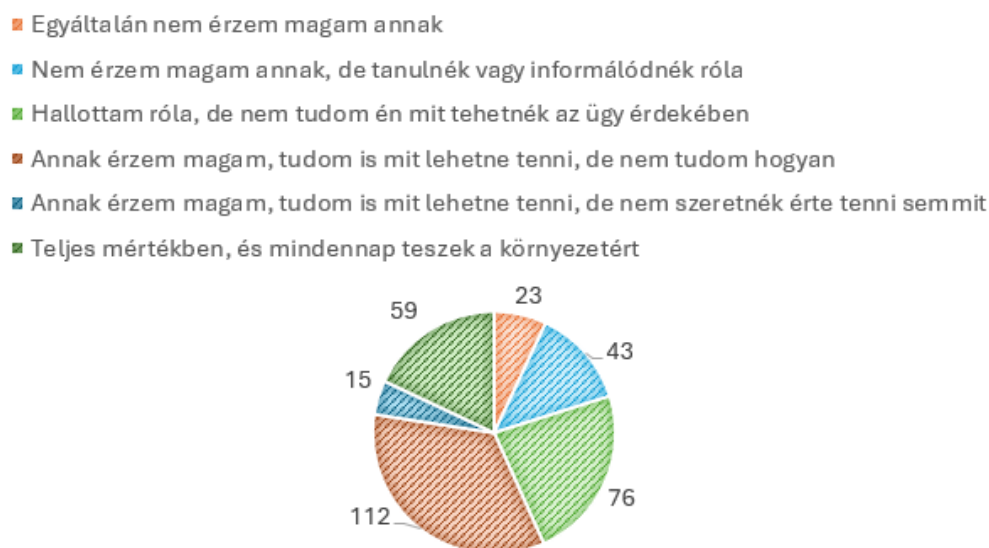
3.2.9. KÖRNYEZETVÉDELMI EDUKÁCIÓ

Kíváncsiak voltunk a fentebb említett és elemzett kérdéskörök után arra, hogy az emberek mennyire érzik magukat edukáltkak a környezetvédelemmel kapcsolatban (lásd: Melléklet). Itt 6 féle válaszlehetőséget adtunk meg nekik, és ezeknek az arányai a következőképpen alakultak:

1. Teljes mértékben edukáltkak érzi magát az emberek 18%-a, azaz 59 fő, és minden nap tesz is a környezetért.
2. Annak érzi magát, tudja, hogy mit lehetne tenni, de nem szeretne érte tenni semmit az emberek 4,6%-a, azaz 15 fő.

3. Annak érzi magát, tudja, hogy mit lehetne tenni, de nem tudja, hogy hogyan az emberek 34,1%-a, azaz 112 fő.
4. Hallott már róla, de nem tudja, hogy mit tehetne az ügy érdekében az emberek 23,2%-a, azaz 76 fő.
5. Nem érzi magát edukáltnak, de tanulna, vagy informálódna róla az emberek 13,1%-a, azaz 43 fő.
6. Egyáltalán nem érzi magát edukáltnak az emberek 7%-a, azaz 23 fő.

(19. ábra)

19. ábra: Ön mennyire érzi magát edukáltnak a környezetvédelemmel kapcsolatban?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Ezekből az adatokból azt a következtetést tudjuk levonni, hogy az emberek nagy része tesz vagy tenne a környezetért. Ha összeadjuk az 1., a 3., a 4., és az 5. pontban az emberek válaszát, akkor azt kapjuk, hogy 290 ember tesz, vagy hajlandó lenne tenni a környezetért, amely az összes kitöltőhöz viszonyítva 88% -a az embereknek.

A 2. és a 6. pontra válaszoló emberek nem érzik magukat edukáltnak, vagy nem szeretnének tenni semmit a környezetért. Ez számszerűsítve 41 fő, amely az összes kitöltőhöz viszonyítva az emberek 12%-a.

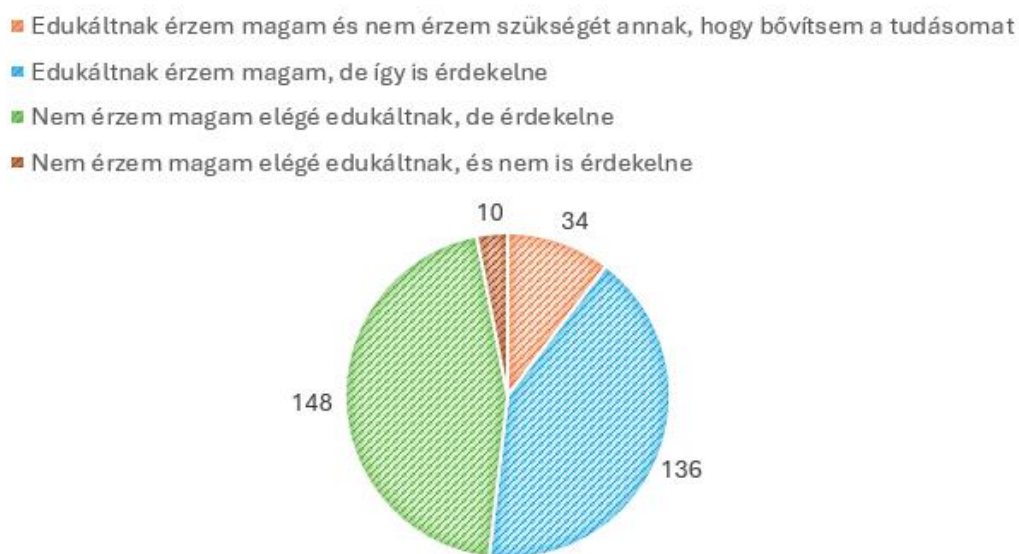
Elmondható tehát, hogy a kitöltőink zöme érdekelt a környezetvédelemmel, csak éppen lehet, hogy az eddigi életük és tanulmányaik során nem kaptak kellő mennyiségű információt

arról, hogy hogyan is tehetnének ők maguk a környezetükért, hogy egy szebb és zöldebb jövőt tudhassunk a magunkénak.

A következő és egyben utolsó kérdésünk éppen ezért arra irányult, hogy érdekelné-e őket egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom (lásd: Melléklet). A válaszlehetőségek a következők voltak:

1. Edukáltnak érzi magát, de így is érdekelné a kitöltők 41,5%-a, amely 136 főt jelent.
2. Nem érzi magát edukáltnak, de érdekelné őt egy ilyen edukációs tartalom az emberek 45,1%-a, amely 148 főt jelent.
3. Edukáltnak érzi magát és nem érzi szükségét annak, hogy bővítse a tudását a kitöltők 10,4%-a, azaz 34 fő.
4. Nem érzi magát edukáltnak, de nem is érdekelné egy edukációs tartalom az emberek 3%-át, azaz 10 főt

(20. ábra)

20. ábra: Érdেকelné-e önt egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom?

Forrás: Saját kérdőíves adat

Ezekből a válaszokból, ha összeadjuk az 1., és a 2. válaszlehetőségre kattintott embereket, akkor azt kapjuk meg, hogy összesen 284-főt érdekelné egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom, amely az összes kitöltőhöz viszonyítva az emberek 86,5%-a.

A 3. és a 4. választ jelölők összege pedig 44 fő, azaz az összes kitöltőhöz viszonyítva az emberek 13,5%-a. Ezek azok az emberek, akiket egyáltalán nem érdekelne egy ilyen jellegű edukációs tartalom.

Ha összevetjük ezeket az eredményeket az előző kérdésünk eredményével, amely arra vonatkozott, hogy mennyire érzik magukat edukáltként, akkor az itt kapott adatok 1,5%-os eltérést mutatnak csupán, amelyből arra következtethetünk, hogy az általuk megadott információk mindkét esetben megegyeztek az edukáltsággal kapcsolatban.

Tekintve, hogy az emberek hasonló mértékben támogatnának környezetvédelmi és fenntartási kezdeményezéseket, mint amilyen mértékben érdekelné őket edukációs tartalom, az a konklúzió vonható le, hogy érdemes lenne ilyen jellegű témákkal többet foglalkozni. Mivel a kitöltőink 86,5%-át érdekelné, ezért ezt egy olyan témának tartjuk, (amely függetlenül attól, hogy mennyire edukált az adott illető ebben a témában) amellyel érdemes lenne a későbbiekben oktatási szinten is foglalkozni.

4. EMPIRIKUS KUTATÁS EREDMÉNYEI

A fentebb említett kérdőív elemzés, mind demográfiai, étterembe járási szokások, környezetvédelmi-, faültetési- és az ezzel kapcsolatos fizetési hajlandóság, valamint az edukáltság és az erre való igény kielemezése után elkezdődhetett az adatok részletesebb elemzése, amelyhez Microsoft Excel táblázatot használtunk.

4.1. RELEVÁNS KÉRDÉSEK SZÉTVÁLOGATÁSA

Először is kiválogattuk azokat a kérdésköröket, amelyek segítségével megpróbáltuk megállapítani, hogy mennyire hajlandóak az emberek többet fizetni egy vendéglátó helyiségben környezetvédelem, azon belül is faültetés céljából, milyen vendéglátó létesítményt részesítenek előnyben azok, akik hajlandóak lennének többet fizetni az előbb említett kezdeményezés céljából (lásd: Melléklet).

Valamint összeszedtük azokat az adatokat, amelyek segítségével kiszámolhatjuk egy ilyen vendéglátó létesítmény hozzávetőleges havi árbevételét és az esetleges bevételnövekedést a faültetési projekt támogatóinak többlet fizetéséből.

Ezek a kérdéskörök a következők voltak:

- Hajlandó lenne e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?
- Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, változnának-e a környezetvédelmi/faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszai?
- Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)
- Ön mennyire érzi magát edukáltnak a környezetvédelemmel kapcsolatban?
- Érdekelne-e önt egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom?
- Milyen gyakran jár vendéglátói létesítménybe?
- Milyen típusú vendéglátói létesítményt részesít előnyben?

- Ön mennyit szokott költeni átlagosan alkalmanként egy vendéglátói létesítményben? (1 főre lebontva)

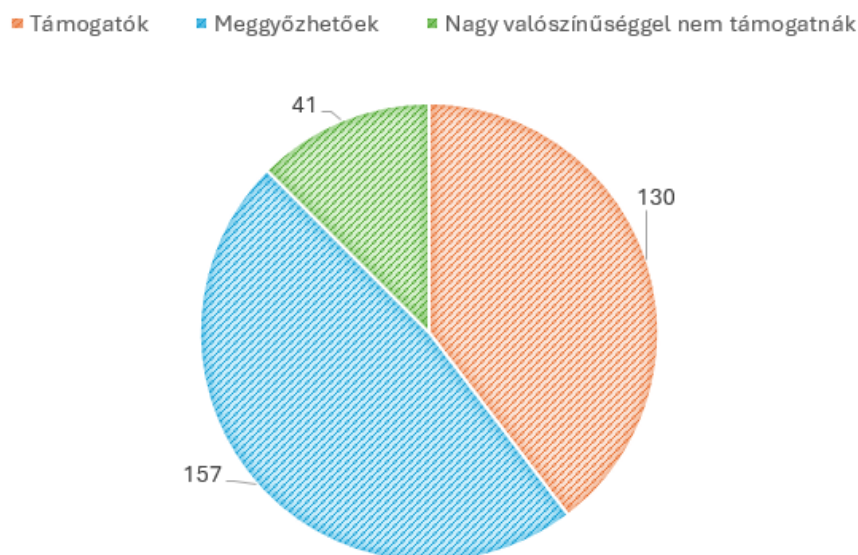
A következő alpontokban kifejtésre kerülnek ezek a kérdéskörök, olyan módon, hogy milyen adatokat kaptunk a válaszadóktól, miért ezeket használtuk és miért relevánsak az adott kérdések a számítási folyamatban.

4.2. EMBEREK CSOPORTOKRA BONTÁSA A FAÜLTETÉSI HAJLANDÓSÁGUK ALAPJÁN

A már említett kérdések közül (lásd: 4.1. bekezdés) először is azt a kérdést boncolgattuk, amelyik arra kérdez rá, hogy „Hajlandó lenne e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?”, hiszen fontosnak tartottuk csoportokra bontani az embereket a faültetéssel kapcsolatos fizetési hajlandóságuk alapján. Ezt a kérdéskört, hogy milyen válaszadási lehetőségek voltak, illetve, hogy milyen válaszok érkeztek már kifejtettük (lásd: 3.2.5. bekezdés). Ezen adatok alapján három csoportra osztottuk fel a kitöltőket a válaszaik alapján.

Azon válaszolók, akik a fentebb említett kérdésre a 8, 9 és 10 közüli valamelyik értéket adták meg, őket vettük egy csoportnak a hátról, hiszen őket tartjuk azoknak, akik biztosan hajlandóak lennének felárat fizetni egy faültetési projekt érdekében egy vendéglátó helyiségben. A második csoportba azon válaszolók kerültek, akik a kérdésre 5, 6 vagy 7-es választ adtak, hiszen őket gondoljuk azoknak, akik vagy bizonytalanok a témát érintően, vagy valamilyen egyéb okokból, például anyagi helyzet vagy pontosabb ismeret hiánya a témát érintően okozza a támogatás megkérdőjelezését. Ezért ez a csoport lesz a továbbiakban az azon emberek csoportja, akik meggyőzhetőek lehetnek eme kérdéskörben, viszont ahhoz ismerni kell a bizonytalanságuk hiányát, amire a későbbiekben még visszatérünk. Végezetül az utolsó, harmadik csoportba azon kitöltők kerültek aki a válaszaikban az 1 és 4 közötti értéket jelölték meg, hiszen az ő válaszaik a skála felénél is kisebbek és így őket már azon kategóriába soroltuk, akik nagy valószínűséggel nem támogatnának egy ilyen projektet, valamint a későbbi számolásokban egy relatív „pesszimista” számolást próbálunk kialakítani, ami pontosabban megfogalmazva azt jelenti, hogy azon emberek anyagi támogatásával számolunk, akik biztosan, vagy bármilyen kisebb meggyőzéssel hajlandóak lennének felárat fizetni egy ilyen kezdeményezés okán.

Akik a „Támogatók” csoportban foglalnak helyet a kitöltőink 39,63%-át teszik ki 130 emberrel, a „Meggyőzhetőek” csoportban lévő emberek a válaszadók 47,87%-a 157 emberrel, még a „Nagy valószínűséggel nem támogatnák” csupán a kitöltők 12,5%-a 41 fővel (21. ábra).

21. ábra: Csoportbontás támogatási mértékek szerint

Forrás: Saját kérdőíves adatok

A „nagy valószínűséggel nem támogatnák” kategóriába sorolt embereknek valószínűleg nagyobb ösztönzés kéne, mint a „meggyőzhetőek” csoportjának, akikkel úgy gondoljuk érdemes számítás ügyileg is foglalkozni. Erre még a későbbiekben pontosabb adatokkal kitérünk, hogy miért ezen gondolkodás mentén indultunk el a számolásban.

4.3. VENDÉGLÁTÓI LÉTESÍTMÉNY KIVÁLASZTÁSA

A számolás elkezdéséhez és a kutatás céljához való közelebb kerülés érdekében elérkezett az a pont, hogy ez eddigi adatok és csoportbontások alapján kiválasszuk azt a vendéglátói létesítmény típust, amit a legtöbbben preferálnak az összes kitöltő számban, valamint az általunk létrehozott csoportokban.

A típus kiválasztásánál relatíve egyszerű dolgunk volt, hiszen a kérdőívből kiderült, hogy az összes kitöltő közül a legtöbb és legnagyobb arányú válasz az „Étterem” -re esett, 177 fővel, ami a kitöltők 54%-a (lásd: 3.2.3. bekezdés).

A csoportbontás első relevanciája is ennél a pontnál érkezett el, hiszen meg kellett vizsgálnunk azon emberek véleményét is, akik támogatnának egy ilyen kezdeményezést, hogy lásuk, milyen vendéglátói létesítményben lehet érdemes elkezdni egy ilyen kezdeményezést, ugyanis fontos szempont, hogy a támogatásra hajlandó kitöltők ezt milyen típusú létesítményben tennék.

Először a már az előzőekben kifejtett „Támogatók” preferenciáit vizsgáltuk meg, ahol szintén azt az eredményt kaptuk, hogy az éttermet, mint vendéglátói létesítményt preferálják, ami a 130 „Támogató” emberből 82 főt, azaz a 63,07% jelent.

Ezután megvizsgáltuk még azon emberek csoportját is, akik a k „Meggyőzhetőek” részben foglalnak helyet. Itt, (habár nem annyira elsőre egyértelműen, mint az előző két alkalommal, hiszen nem múlja felül az 50%-ot az étterem, de arányaiban tekintve a 157 eme csoportban található kitöltőnél is) kijelenthetjük, hogy a preferált vendéglátói létesítmény az étterem, 73 fővel, ami 46,5%-os preferenciát jelent a maradék 4 válaszlehetőség közül. Azért írjuk, hogy arányaiban tekintve, mert a sorban utána következő legmagasabb választ szerző opció csupán 39 fő, azaz a csoport 24,84%-a és ezen százalékok a további válaszlehetőségeknél csökkenő számmal mutatkoznak.

Az előbb felsorolt adatok bemutatása és kiszámolása után kijelenthetjük, hogy a válaszadók és az általunk később végbemenő számolások egy részéhez és a faültetési projekt alapvető támogatói által preferált vendéglátói létesítmény az Étterem. A következőkben mostantól ezzel a vendéglátói létesítménnyel fogunk számolni és erről fogunk szót ejteni.

4.4. ÉTTEREM BEVÉTELE A FIZETÉSI SZOKÁSOK ALAPJÁN

Ahogy már említettük (lásd: 3.1.1. bekezdés), az egyik interjúalanyunk a debreceni Pálma étterem volt. (Pálma Étterem, 2024)

Mivel az előző pontban (lásd: 4.3. bekezdés) megkaptuk, hogy a kitöltőink és a vizsgált csoportjaink az éttermet preferálják, így mi is egy étterem bevételével fogunk számolni és itt fogjuk lemodellezni azt, hogy milyen bevételi növekedéssel járna egy ilyen projekt elkezdése egy étteremben, amit faültetési kezdeményezésre lehetne fordítani.

Az általunk interjúalanyként szolgáló étterem, azért jó választás, hiszen viszonylag nagyobb méretű, jól szituált és megfelel az átlagos éttermi kategóriának.

4.5. SZÁMOLÁS

Az interjú során sajnos arra nem kaptunk választ, hogy átlagosan mennyi bevétellel számol egy ilyen kaliberű étterem havonta, viszont, ahogy már említettük azt sikeresen megtudtuk, hogy hány fő a látogatottsága az éttermüknek havi szinten (lásd: 3.1.1. bekezdés).

A számolás és bevétel körülbelüli lemodellezéséhez a következő adatokat fogjuk használni:

- Palma Étterem által leköszölt havi látogató szám (lásd: 3.1.1. bekezdés)

A kérdőívünk azon kérdései miszerint:

- Ön mennyit szokott költeni átlagosan alkalmanként egy vendéglátói létesítményben? (1 főre lebontva)
- Milyen gyakran jár valamilyen vendéglátói létesítménybe?
- Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?

(lásd: Melléklet)

A körülbelüli bevétel kiszámolását egy átlagos étteremre azzal kezdtük, hogy kiszámoltuk a kérdőívünk alapján, hogy mennyi az az átlag pénzösszeg, amit az emberek fejenként havonta elköltenek egy vendéglátói létesítményben. Ehhez szükségünk volt arra, hogy milyen gyakran járnak étterembe és hogy mennyit költenek fejenként egy alkalommal ezeken a helyeken (lásd: 3.2.3. bekezdés).

Mivel a későbbiekben fontos lesz a már említett faültetési hajlandóságuk szerint szétbontott csoportok átlagos egy főre eső költsége havonta külön-külön, ezért a következő lépéseket ezen csoportokra egyesével valósítottuk meg, hogy később már tisztábban lássuk, hogy az adott csoportoknál, hogy alakul ez az összeg havonta, fejenként.

4.5.1. „TÁMOGATÓK” HAVI KÖLTÉSE EGY ÉTTEREMBEN 1 FŐRE LEBONTVA

Az első csoportunk a „Támogatók”, azaz a 10, 9 és 8-as válasz lehetőséget választó kitöltők (lásd: 4.2. bekezdés).

Ezt követően olyan csoportokat állítottunk fel, ahol felírtuk, hogy milyen gyakorisággal járnak az emberek étterembe, majd ezekhez a csoportokhoz hozzárendeltük azokat az összegeket, hogy az itt lévő kitöltők mennyit költenek egy alkalommal fejenként egy étterembe, a már fentebb említett összegek (lásd: 3.2.3. bekezdés) középpontját vettük alapul, értsd, a 3001-6000 Ft összeg lett 4500 Ft a könnyebb számolást elősegítve, és végül azt rendeltük hozzájuk, hogy hány fő választotta az adott összeget.

Bemutatóként azon emberek csoportja, akik azt nyilatkozták, hogy havonta egyszer járnak étterembe.

A táblázatban jól látszik, hogy 6 olyan ember volt, aki havonta egyszer jár étterembe és 1500 forintot költ egy alkalommal fejenként körülbelül. 4500 Ft 8 fő, 7500 Ft 14 fő, 10 500 Ft 2 fő, 13 500 Ft 1 fő és végül 16 500 Ft szintén 1 fő. Ezekből az adatokból megkaptuk, hogy ezek az emberek együttesen havonta 201 000 Ft-ot költenek el valamilyen vendéglátói létesítménybe (1. táblázat).

Havonta egyszer járnak étterembe	
Fő	Költség (Ft/fő/alkalom)
6 fő	1 500 Ft
8 fő	4 500 Ft
14 fő	7 500 Ft
2 fő	10 500 Ft
1 fő	13 500 Ft
1 fő	16 500 Ft
Összesen: 201 000 Ft	

1. táblázat: Havonta egyszer járnak étterembe

Forrás: Saját kérdőíves adat

Hasonló számításokkal kiszámoltuk a többi étterembe járási gyakoriságot választó embereket is ebben a kategóriában, majd összeadtuk ezeket a számokat és megkaptuk, hogy ezen „Támogatók” csoport emberei együttesen havi szinten körülbelül 3 124 500 forintot költenek el valamilyen vendéglátói létesítményben. Végezetül ezt a számot elosztottuk a csoport embereinek számával (egy ember mínusszal, ugyanis 1 ember azt jelölte, ebből a csoportból, hogy nem jár étterembe, így az ő költségével nem tudtunk számolni, hiszen nem jár ilyen létesítményekbe). Így a számolásunk vége ennél a csoportnál az lett, hogy a 3 214 500 forintot

elosztottuk 129 fővel, aminek eredményeképpen megkaptuk, hogy ezen csoport átlagos havi költsége valamilyen vendéglátói létesítményben egy főre lebontva 24 220,93 Ft.

4.5.2. „MEGGYŐZHETŐEK” HAVI KÖLTÉSE EGY ÉTTEREMBEN 1 FŐRE LEBONTVA

Majd ezután következett a „Meggyőzhetőek csoportja, azaz a 7, 6 és 5-ös válasz lehetőséget választó kitöltők (lásd: 4.2. bekezdés).

Itt szintén végigmentünk az előző pontban felsorolt folyamatokon, mint a csoport felállítás vendéglátói létesítmény látogatásának gyakorisága alapján, ezután szintén egységesítettük a költségeket (például: 3001-6000 forint összegből 4500 Ft), majd hozzárendeltük őket a látogatás gyakorisága alapján felállított csoportokhoz, hogy mennyit költenek egy alkalommal fejenként egy étteremben, és végül hozzárendeltük, hogy hány fő választotta az adott összeget.

Megkaptuk itt is, hogy az egyes gyakoriságoknál körülbelül mennyi forintos összeget költenek el valamilyen vendéglátói létesítményben és ezeket az összegeket összeadtuk, amiből megkaptuk azt, hogy a „Meggyőzhetőek” csoportba tartozó emberek összesen 2 132 500 forintot költenek el valamilyen vendéglátói létesítményben. Ezt az összeget itt is elosztottuk az itt található emberek számával (itt is kevesebb emberrel számolva, hiszen itt 2 ember nyilatkozta azt, hogy nem jár semmilyen étterembe, így költségük sincsen ilyesfajta helyeken). Tehát a 2 132 500 forintot elosztottuk 155 fővel, amiből megkaptuk azt, hogy a „Meggyőzhetőek” csoportjába tartozó emberek körülbelül 13 758,06 forintot költenek havonta átlagosan egy étteremben.

4.5.3. „NAGY VALÓSZÍNŰSÉGGEL NEM TÁMOGATNÁK” HAVI KÖLTÉSE EGY ÉTTEREMBEN 1 FŐRE LEBONTVA

Harmadik csoportunk a „Nagy valószínűséggel nem támogatnák” csoport volt, akikkel szintén végig mentünk az előző két pontban felsorolt számolásokon, az étterembe járási gyakoriságuk, egy alkalommal való költségük fejenként és az ehhez tartozó szám adatok alapján.

Szintén kiszámoltuk, hogy az egyes csoportok, amelyek a vendéglátói létesítmény látogatásának gyakoriságát jelölik, mennyit is költenek körülbelül havonta összeadva. Ezeket a számokat szintén összesítettük és megkaptuk, hogy a „Nagy valószínűséggel nem támogatnák” csoport tagjai összesen 859 500 forintot költenek el havonta valamilyen vendéglátói

létesítményben. Ahhoz, hogy itt is megkapjuk a körülbelüli összeget, amit egy fő költ átlagosan havonta valamilyen étteremben, szintén el kellett osztanunk az itt található emberek számával. Itt is volt 1 olyan ember, aki nem jár étterembe, így az ő költségével nem számolva és az elosztásból kivonva megkaptuk azt, hogy a 859 500 forintot elosztottuk 40 fővel és így a „Nagy valószínűséggel nem támogatnák” csoportba tartozók körülbelüli egy főre eső havi költségük valamilyen vendéglátói létesítményben 21 487 forint lett.

4.6. ÉTTEREM VISZONYÍTOTT HAVI BEVÉTELE A KÖLTÉSEKBŐL

Az étterem körülbelüli bevételéhez, ami az ott étkező emberek költségéből áll először ki kellett számolnunk, hogy az összes ember a kitöltőink közül átlagosan mennyit költ havonta egy főre lebontva egy vendéglátói létesítményben. Ezt úgy tudjuk kiszámolni, hogy a fentebb lévő alpontokban (lásd: 4.5.1., 4.5.2., 4.5.3. bekezdések), kapott 3 darab átlagos havi költségeket összeadjuk és elosztjuk hárommal. Az így kapott összeg tehát $24\,220,93 \text{ Ft} + 13\,758,06 \text{ Ft} + 21\,487 \text{ Ft}$ elosztva hárommal. Tehát $59\,465,99 \text{ Ft}$ osztva hárommal. Ebből megkaptuk, hogy az összes kitöltőnk, akik járnak valamilyen vendéglátói létesítménybe, átlagos havi költsége egy étteremben 19 821,997 forint.

Tehát a fentebb felsorolt számításokkal megkaptuk, hogy átlagosan egy ember mennyi forintot költ el havonta egy étteremben.

Következő lépésben felhasználjuk a (Pálma Étterem, 2024) által nyert adatot, miszerint körülbelül 4160 ember fordul meg náluk havonta (lásd: 3.1.1. bekezdés).

Ezt az adatot megszorozzuk az általunk kapott átlagos költséssel egy étteremben havonta és ebből a számolásból, 4160 fő havi látogató szám szorozva a 19 821,997 forintos átlagos havi költséssel, megkapjuk, hogy az összes bevétel körülbelül 82 459 506,13 forint.

Tehát egy általunk számolt, és árbevételt tekintve magasabb kategóriájú étterem, körülbelüli havi bevétele 82 459 506,13 forint.

4.7. TÁMOGATÁSOK KISZÁMOLÁSA

A következőkben azt fogjuk kitárgyalni, hogy pontosan, hogyan is számoljuk ki az eddigiek alapján a különböző csoportok azon összegét, amivel lehetne támogatni egy ilyen projektet és ami összegyűlhet az általunk kalkulált étterem bevétel és az étterembe járási szokások mellett.

A Cambridge University kutatásából kiderült, hogy egy hasonló környezetvédelmi és fenntarthatósági projekt reális felára lehet egy étteremben a 6,05%, amelyet automatikusan hozzáadnak az árhoz és a fogyasztónak kell eltávolítani, amennyiben nem kíván élni a támogatás lehetőségével (Long, et al., 2021).

Ezen kutatás alapján döntöttünk úgy, hogy érdemes nekünk is eleve hozzárendeltként megadni a támogatási díjat, hiszen így nagyobb eséllyel fogják támogatni a kezdeményezést. Viszont mi az egyszerűbb számolás érdekében 10%-os felárral fogunk számolni azon emberek-nél, akik hajlandóak lennének támogatni egy ilyen kezdeményezést.

4.7.1. „TÁMOGATÓK” ÖSSZES FELÁR FIZETÉSÉNEK EGY HAVI ÖSSZESÍTÉSE

Először is úgy gondoltuk, hogy azon kitöltők támogatásával kell számolni mindenképpen, akik a korábbi ismertetések alapján azt nyilatkozták, hogy mindenképpen támogatnának egy ilyen projektet. Fentebb már említettük, hogy 10%-os felárral számolnánk minden támogatás után.

A számolásunk a következő módon alakult. Először is vettük a „Támogatók” csoport által fizetett összeget havonta egy főre lebontva, amit korábban már megállapítottunk (lásd: 4.5.1. bekezdés). Ez az összeg 24 220,93 forint lett. Ezután ennek kiszámoltuk a 10%-át, ugyanis, akkor ez a 10% lesz az az összeg, amit ezen csoport tagjai fejenként egy hónap alatt az étterem látogatásuk során fizetnének ki a faültetési kezdeményezés céljából. Tehát a 22 220,93 forintnak vesszük a 10%-át, ami 2422,093 forint lesz. Így azt kapjuk, hogy 2422,093 forintos összeggel számolhatnánk fejenként egy hónapban ezen csoport tagjaitól a projekt keretében.

Ezt követően kiszámoltuk, hogy ez pontosan milyen összeg lenne a teljes csoportot figyelembe véve. Ezt úgy végeztük el, hogy aránypárba állítottuk azt az étterembe látogatói számot, akiket az interjú során kaptunk (Pálma Étterem, 2024), tehát a 4160 főt, a kitöltőink teljes számával, ami 328 ember és az X-et a „Támogatók” csoportjának azon számával, akik járnak

étterembe és így releváns számolási adattal és költési összeggel rendelkeznek, tehát 129 fő. Azaz a 4160 fő úgy aránylik a 328 főhöz, mint az X fő a 129 főhöz.

Ebből a számításból megtudtuk, hogy az $X=1636$ fővel (22. ábra).

$$\frac{4160}{328} = \frac{X}{129}$$

22. ábra: Aránypár számítás 1.

Forrás: Saját számítás

Tehát megkaptuk, hogy egy átlagos havi forgalomnál a 4160 főből körülbelül 1636 fő lenne az a szám, akik biztosan támogatnának egy ilyen kezdeményezést, ami azt jelenti, hogy az egy fő által nyújtott 2422,093 forintos havi támogatást meg kell szoroznunk 1636 fővel és így azt kapjuk eredménynek, hogy körülbelül havonta ezen csoport tagjainak átlagos költésével számolva egy ilyen kaliberű és bevételű étteremnél az az összeg, amit ez a csoport fizetne egy ilyen fenntarthatósági kezdeményezés végett, körülbelül 3 962 544, 148 forint lenne.

4.7.2. „MEGGYŐZHETŐEK” ÖSSZES FELÁR FIZETÉSÉNEK EGY HAVI ÖSSZESÍTÉSE

Következőekben érdemes lehet azon emberekkel is számolni, akiket az úgynevezett „Meggyőzhetőek” csoportba soroltunk. Pár mondatban összefoglaljuk, hogy pontosan miért is lennének meggyőzhetőek és hogy milyen lépések kellenének ahhoz, hogy ők is nagyobb eséllyel támogassanak egy hasonló környezetvédelmi kezdeményezést.

Ahogy azt a kérdőív elemzésében már kifejtettük, megkérdeztük az embereket, hogy “Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, változnának-e a környezetvédelmi/faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszai?” (lásd: Melléklet). Ezt a kérdéskört már fentebb bővebben taglaltuk (lásd: 3.2.7., 3.2.8. bekezdések) és a válasz eléggé egyértelmű volt, hiszen a válaszadók 86%-a azt mondta, hogy igen változna, ez 282 főt jelent a 328 teljes kitöltőből.

A következő releváns kérdéskör ezen csoportok megértéséhez vagy a meggyőzés és hajlandóság erősítéséhez a témával kapcsolatban az az edukáltságukra vonatkozott környezetvédelem és fenntarthatóság témában. Itt is már fentebb (lásd: 3.2.9. bekezdés) kifejtésre kerültek a pontosabb adatok. Azt itt releváns számadatoknál azt kapjuk, hogy az „Érdekelne-e önt egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom?” kérdésnél 284 embert érdekelne egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom a 328 összes válaszadóból. Ez az adat a teljes válaszadók 86,5%-a.

Végezetül, ahogyan az a Cambridge University kutatásából is kiderült egy információs részlet, például egy rövid klímaváltozási tájékoztató is nagyban növelte a felár fizetésére való hajlandóságot, ami szintén azt igazolja, hogy nagyobb edukációs háttérrel és megfelelő mennyiségű és minőségű felhívással több ember hajlandó többet fizetni egy ilyen célért. (Long, et al., 2021)

Összefoglalva a kérdőívünk kérdésiből és a Cambridge University kutatásából (Long, et al., 2021), sokkal több ember lenne hajlandó felárat fizetni egy étteremben környezetvédelem és faültetés céljából, amennyiben nagyobb fizetéssel vagy szélesebb látókörrrel és több edukáltsággal rendelkeznenek az adott témában. Ezért úgy gondoljuk, hogy a „Meggyőzhetőek” csoportját is érdemes lehet kiszámolni, hogy ők mennyi bevétel többletet jelentenének az étteremnek, ha felárat fizetnének.

Ahhoz, hogy megkapjuk mennyi bevételi többletet jelentenének ennek a csoportnak a tagjai végig mentünk ugyanazokon a folyamatokon, mint az előző pontban (lásd: 4.7.1. bekezdés).

Először is szükségünk volt a fentebb megállapított összegre (lásd: 4.5.2. bekezdés), hogy egy főre lebontva ennek a csoportnak a tagjai átlagosan mennyit fizetnek havonta egy étteremben, ami 13 758,06 forint. Itt szintén vettük ennek a 10%-át, ami a felár lenne és így ez az összeg lesz az, amit a „Meggyőzhetőek” egy hónap alatt a faültetési projekt érdekében fizetnének. A kapott összeg pedig, 1375,806 forint lett. Tehát körülbelül 1375,806 forintos összeggel számolhatnánk egy hónapban fejenként az adott csoport tagjaitól, mint támogatási összeg.

Ezt követően szintén felállítottunk egy aránypárt a 4160 fő és a 328 ember, valamint X fő és a „Meggyőzhetőek” csoport azon tagjaival, akik járnak étterembe és így releváns költségi összegük van, ami 155 főt jelent. Vagyis 4160 fő úgy aránylik a 328 főhöz, mint az X fő a 155 főhöz.

Ebből az aránypárból megtudtuk, hogy az $X=1966$ fővel. (23. ábra)

$$\frac{4160}{328} = \frac{X}{155}$$

23. ábra: Aránypár számítás 2.

Forrás: Saját számítás

Összefoglalva egy átlagos havi forgalomnál a 4160 főből, körülbelül 1966 fő lehet az a szám, akik magasabb jövedelemmel vagy akárcsak több, meggyőzőbb és informatívabb edukációval már hajlandóak lennének támogatni egy ilyen faültetési projektet. Itt is hasonlóképpen az egy fő által nyújtott támogatási összeget, ami 1375,806 forint, meg kell szoroznunk 1966 fővel és itt is megkapjuk azt a számbeli adatot, ami a taglalt csoport által egy hónapban befolyt támogatási plusz bevétel lenne a faültetési projekt érdekében. A tárgyalt csoport átlagos havi költségét tekintve és levetítve egy általunk felvázolt étteremre, azt kapjuk, hogy havonta összesen ők 2 704 834,596 forinttal támogatnának egy ilyen kezdeményezést.

4.8. TÁMOGATÁSBÓL BEFOLYT ÖSSZEG AZ ALAPJÖVEDELEMMEL EGYÜTT

Most, hogy a fentiekben kifejtettük, milyen módszerekkel számoltuk ki a különböző csoportok által várhatóan befolyt összeget az általunk lemodellezett étteremre, nem maradt más, mint ezeket a szám adatokat összesíteni és megnézni az alapbevétellel együtt, hogy mennyi összeggel is lehetne nagyjából számolni egy ilyen étteremnél hasonló vendégkörrel és támogatási tendenciával, valamint azt, hogy megfelelő edukációval mennyivel nőhetne ez az összeg.

4.8.1. ALAP BEVÉTEL + „TÁMOGATÓK”

Ahogy azt már megállapítottuk a mi étterem példánál egy 82 459 506,13 forintos havi bevétellel lehet számolni, amihez hozzáadódna azon emberek 10%-os felár fizetése a faültetési projekttel kapcsolatban, akik mindenképpen támogatnának egy ilyen kezdeményezést, azaz plusz 3 962 544,148 forinttal lehetne számolni havonta.

Tehát az összesen havonta befolyt összege az étteremnek 86 422 050,278 forint lenne, amiből 3 962 544,148 forint teljesen a faültetésre és az ezzel kapcsolatos kiadásokra fordítható.

4.8.2. ALAP BEVÉTEL + „TÁMOGATÓK” + „MEGGYŐZHETŐK”

Amennyiben szélesebb körre kielehetne terjeszteni azon emberek számát, akik hajlandóak lennének támogatni az ilyesfajta fenntarthatósági projektet, akkor az étterem havi bevétele, ami 82 459 506,13 forint, plusz az előbb megadott biztosan támogatók 3 962 544,148 forintos összege növekedne a „Meggyőzhetőek” csoportba tartozók 2 704 834,596 forintos támogatásával és az így kapott havi bevétel körülbelül 89 126 884,874 forint lenne.

4.9. ÖSSZES TÁMOGATÁS

Végezetül arra a számolási konklúzióra juthatunk el a számolásunk végén, hogy amennyiben sikeresen támogatási hajlandóságra bírnánk azokat az embereket, akik most még a „Meggyőzhetőek” csoportban vannak, akkor az általunk modellezett étterem ebből a 89 126 884,874 forintos havi bevételű összegből, 3 962 544,148Ft + 2 704 834,596Ft, azaz 6 667 378,744 forintot teljes mértékben azon emberek támogatási hajlandóságából és felár fizetéséből szerezne, akik támogatnának egy ilyen kezdeményezést és így ezt a teljes összeget a faültetési projekt kiadásaira tudná fordítani.

Összefoglalva a számításokat egy hasonló látogatószámú és bevételforrású étteremben, kellő edukációval és érthetően elmagyarázott célokkal, havi szinten körülbelül 3,96 és 6,67 millió forint közötti összeggel tudna finanszírozni egy környezetvédelmi és fenntarthatósági faültetési projektet.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

5.1. KUTATÁSI KÉRDÉS MEGVÁLASZOLÁSA

A kutatási kérdést megválaszolva, konklúzióként elmondható, hogy az emberek hajlandósága egy faültetési kezdeményezés támogatására egy vendéglátói létesítményben:

- Az életkor nagy szórása, a régiók egyenlő megoszlása és a nemek közti arányok egyenlősége miatt, nem függ a demográfiai helyzettől.
- Viszont függ a kitöltők jövedelmi helyzetétől, hiszen magasabb jövedelmi helyzet esetén a támogatási hajlandóság pozitív irányba változna.
- Legfőképpen a környezetvédelmi tudatosságtól függ, mivel a mi kutatásunk is alátámasztja azt, hogy az edukáció mértéke nagyban befolyásolja a támogatási hajlandóságot.

5.2. KUTATÁSI VÁLASZ INDOKLÁSA

A kutatásunk fő kérdése az volt, hogy milyen tényezők befolyásolják az emberek hajlandóságát egy vendéglátói létesítményben megvalósuló faültetési kezdeményezés támogatására, és hogyan függ ez a demográfiai, jövedelmi helyzettől, valamint a környezetvédelmi tudatosságtól.

A fő kérdés megválaszolásához az alábbi alkérdésekre tértünk ki: milyen vendéglátói létesítményt preferálnak a kérdőívünk kitöltői, mennyire hajlandóak támogatni egy ilyen jellegű kezdeményezést, mitől függ a hajlandóságuk mértéke és mit lehetne tenni a hajlandóság növelése érdekében.

A kérdőív elemzése során kiderült, hogy az emberek nagyobb százaléka az éttermet preferálja, mint vendéglátói létesítményt, így arra a következtetésre jutottunk, hogy egy faültetési kezdeményezés elindítása leginkább egy étteremben valósítható meg.

Összességében, ahogyan az az empirikus kutatás alatt kiderült, az emberek nagy része támogatna egy ilyen jellegű környezetvédelmi kezdeményezést. Elmondható, hogy szoros összefüggés nem felfedezhető az emberek jövedelmi helyzete és a támogatási hajlandóságuk mértéke között, viszont az jól látszik, hogy amennyiben több jövedelemmel rendelkeznének jóval nagyobb lenne a támogatásuk mértéke is.

Valamint a kitöltőink zöme vagy nem érzi magát eléggé edukáltnak a témával kapcsolatban vagy, ha állításuk szerint annak érzik magukat, akkor sem elegendő a tudásuk ahhoz, hogy a gyakorlatban is tudják hasznosítani és ez jól látszik azon kérdésnél is, hogy az emberek nagy részét érdekelné egy környezetvédelmi és/vagy faültetési edukációs tartalom, amelynek köszönhetően már rendelkeznének elég információval ahhoz, hogy méginkább támogassanak egy ilyen kezdeményezést.

5.3. KONKLÚZIÓ ÉS JAVASLATTÉTEL

Konklúzióként elmondható, hogy szerintünk megéri belekezdeni egy ilyen jellegű projektbe, hiszen jelenleg is az emberek nagy százaléka vallotta azt, hogy támogatná és több, valamint informatívabb edukációs tartalommal valószínűleg még jobban növekedne azon emberek száma, akik hajlandóak lennének felárat fizetni egy étteremben egy faültetési projekt támogatásáért.

Az eddig elért eredményeink alapján az a javaslatunk, hogy minél több és informatívabb edukációs tartalomra lenne szükség környezetvédelmi témában, mivel ez nagyban befolyásolja az emberek támogatási hajlandóságát környezetvédelmi kezdeményezésekre. Továbbá jobban kellene tájékoztatni az embereket arról, hogy a mindennapjaikban, akár csak egy éttermi fogyasztás esetén is, mennyivel közelebb kerülhetünk egy fa elültetéséhez és így együtt tehetünk a bolygónk megmentéséért és az ökológiai lábnyom csökkentéséért.

IRODALOMJEGYZÉK

346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről (2017-2024)
Nemzeti Jogszabálytár.

Bakó, G., 2018. *National Geographic: Az erdők és a gyepterületek klímaszerepe*. [Online]
Available at: <https://ng.24.hu/fold/2018/02/05/az-erdok-es-a-gyepteruletek-klimaszerepe/>
[Hozzáférés dátuma: 02 11 2024].

Balasha, A. M. és mtsai., 2022. *Students' Willingness to Plant Trees and Pay for Their Maintenance on Campuses in the Democratic Republic of Congo*, Kongó: MDPI.

Berki, D. K. & Ruttner, B. L., 2024. *Woodland "A helyi ízek étterme" - Egy fenntartható jövőért*. [Online]
Available at:
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfPb44xPzFyrdaHU41slRDKuehO0pgR_WL_HdkDEQWcCEbtzA/closedform
[Hozzáférés dátuma: 03 11 2024].

Euronews, s., 2024. *Euronews: Amazon tipping point: Up to 47% forest threatened by climate change and deforestation, study warns*. [Online]
Available at: <https://www.euronews.com/green/2024/02/14/amazon-tipping-point-up-to-47-forest-threatened-by-climate-change-and-deforestation-study->
[Hozzáférés dátuma: 29 10 2024].

Folkard-Tapp, H., Cavan, E. & Banks-Leite, C., 2021. *Nature-based Solutions to tackle climate change and restore biodiversity*, London: British Ecological Society.

Gupta, M. R. & Edgington, S., 2024. *Coffee Rust: tünetek, okok, ciklus és megoldások*. [Online]
Available at: <https://bioprotectionportal.com/hu/resources/coffee-rust-symptoms-causes-and-solutions/>
[Hozzáférés dátuma: 29 10 2024].

Hasler, N. és mtsai., 2024. *Accounting for albedo change to identify climate-positive tree cover restoration*, Svájc: Springer Nature.

Keserű, B. A., 2024. *A fenntartható fejlődés hatása a szellemi tulajdon-védelem rendszerére*, Budapest: Nemzeti Közszerzői Egyetem Ludovika Egyetemi Kiadó.

Long, D., West, G. H. & Nayga Jr., R. M., 2021. *Consumer willingness-to-pay for restaurant surcharges to reduce emissions: default and information effects*, Cambridge: Cambridge University Press.

Maynard, D. d. C., Zandonadi, R. P., Nakano, E. Y. & Botelho, R. B. A., 2020. *Sustainability Indicators in Restaurants: The Development of Checklist*, Brazilia: MDPI.

Pálma Étterem, 2024. *Étterem havi látogatottsága* [Interjú] (22 10 2024).

Plant a Tree Project, 2024. *Plant a Tree Project*. [Online]

Available at: <https://plantatreeproject.com/>

[Hozzáférés dátuma: 30 10 2024].

Principato, L., Di Leo, A., Mattia, G. & Pratesi, C. A., 2021. *The next step in sustainable dining: the reataurant food waste map for the management of food waste*, Svájc: Springer Nature.

Renfors, S.-M. & Wendt, T., 2024. *Restaurants without Bins: How Does a Circular Restaurant Operate?*, Svájc: MDPI.

Robinson, E., Gordon, R. & McAdams, B., 2023. *Assessing the current sustainability initiatives of Canadian SME restaurants*, Kanada: University of Guelph.

Sándor, I., 2024. *Minden amit egy faültetésről tudni kell* [Interjú] (22 10 2024).

Starbucks, 2017. *Starbucks Stories & News*. [Online]

Available at: <https://starbucksjobs.hu/hu/>

[Hozzáférés dátuma: 29 10 2024].

Starbucks, 2024. *Starbucks Karrier*. [Online]

Available at: <https://starbucksjobs.hu/hu/>

[Hozzáférés dátuma: 29 10 2024].

Tavárez, H., Abelleira, O. & Elbakidze, L., 2023. *Environmental awareness and willingness to pay for biodiversity improvement in Puerto Rico*, Puerto Rico: Springer Nature.

Tóth, J., 2024. *FATÁJ- Faültetés: jó, vagy nem jó?*. [Online]

Available at: <https://fataj.hu/2024/03/faultetes-jo-vagy-nem-jo/>

[Hozzáférés dátuma: 28 10 2024].

Twentysix, 2024. *Twentysix Budapest*. [Online]

Available at: <https://twentysixbudapest.com/hu/>

[Hozzáférés dátuma: 30 10 2024].

United States Department of Agriculture, 2019. *Río Hondo Community Forest*, Washington: U.S. Forest Service.

MELLÉKLETEK

Kérdőív kérdései:

(Berki & Ruttner , 2024)

Demográfiai kérdések:

1. Mi az ön neve?
2. Ön hány éves?
3. Ön melyik vármegyében él? (Amennyiben ez nem szerepel az alábbi felsorolásban, akkor válassza az önhöz földrajzilag legközelebb lévő vármegyét!)
4. Az alábbi lehetőségek közül válassza ki, hogy a vármegyén belül milyen település formán él!

Jövedelmi helyzetre vonatkozó kérdések:

1. Milyen az ön jövedelmi helyzete? (nettó kereset)
2. Hogyan jellemezné ön a jelenlegi jövedelmi helyzetét?

Vendéglátói létesítménybe járási szokások:

1. Milyen gyakran jár valamilyen vendéglátói létesítménybe?
2. Milyen típusú vendéglátói létesítményt részesít előnyben?
3. Ön mennyit szokott költeni átlagosan alkalmanként egy vendéglátói létesítményben? (1 főre lebontva)

Környezetvédelemmel és faültetéssel kapcsolatos kérdések:

1. Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket?
2. Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert? (Pl.: Támogatja a környezetvédelmi akciókat)
3. Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést?
4. Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben?
5. Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne, változnának-e a környezetvédelmi/faültetési kezdeményezés kérdésekre adott válaszai?

6. Mennyire támogatja a környezetvédelmi kezdeményezéseket? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)
7. Ön mennyire hajlandó többet fizetni egy termékért/szolgáltatásért, hogyha az adott vállalat a társadalmi felelősség vállalási tevékenységeiről ismert? (Pl.: Támogatja a környezetvédelmi akciókat) (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)
8. Ön támogatna-e egy faültetési kezdeményezést? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)
9. Hajlandó lenne-e felárat fizetni faültetési kezdeményezés céljából egy vendéglátói létesítményben? (Amennyiben ön magasabb jövedelmi helyzettel rendelkezne)

Környezetvédelmi edukáltsággal kapcsolatos kérdések:

1. Ön mennyire érzi magát edukáltnak a környezetvédelemmel kapcsolatban?
2. Érdekelne-e önt egy környezetvédelemmel kapcsolatos edukációs tartalom?